

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. május 16.

bel

h é t f ő

sb0001 4 160 mtib1001

iskolaotthonos csoportok, klubnapközi - tanórán kívüli nevelés
kőbányán /1. rész/.

1983. május 16. - a hagyományos napközi nem tud teljesen
megfelelni a korszerű nevelési-oktatási követelményeknek, s a
tanulók, a szülők körében sem igazán népszerű - állapították meg a
x. kerületi tanács végrehajtó bizottságának a közelmúltban tartott
ülésén, amelyen a művelődésügyi, egészségügyi és sportosztály
szakemberei számoltak be az ifjúság tanórán kívüli
foglalkoztatásának tapasztalatairól.

a napközis csoportok mintegy felét évek óta képesítés nélküli,
főiskolás, nyugdíjas nevelők vezetik, tőlük csak a legszükségesebb
feladatok elvégzése várható. tovább súlyosbitja a gondokat, hogy
igen nagymértékű a pedagógusok cserélődése. az elmúlt tanévben az
alsó tagozatosoknak 77, ám a felsősöknek csak 25 százaléka volt
napközis. a számottevő eltérés arra is figyelmeztet: a napközi éppen
akkor - vagyis a tizedik év betöltése után - nem tud elegendő
tanulót fogadni, amikor az életkori sajátosságok miatt erősödhetnek
a gyermekeket veszélyeztető külső hatások.

a városrészben az 1977. évi háromról, mára negyvenkettőre nőtt
az iskolaotthonos csoportok száma. ebben a szervezeti formában a
tanítási órák, az étkezések, a leckekecsítés és a szabadidő
váltakoztatásával olyan napirend alakult ki, amely jó alkalmazkodik
a diákok teherbíró képességéhez. a felső tagozatban a korszerű,
egész napos nevelés feltételeit klubrendszerű napközik

kialakításával kívánják megteremteni. ezekben a hagyományos szakköröket felváltják a nyitottabb klubok, amelyek a tanulók hajlamainak, érdeklődésének megfelelő, szabadon választható szabadidős tevékenységre kínálnak alkalmat. az 1982-83-as oktatási év kezdetétől két iskolában - a kada utca 27-ben és a pataky tér 1-ben - vezették be ezt a rendszert.

az ifjúság közművelődési igényeinek kielégítésében kiemelkedő szerepet játszanak a városrész művelődési házai, köztük a pataky istván művelődési központ. ezek az intézmények nyitottabbak lettek, kulturális titkárokat működtetnek az iskolákban, a tantervi anyaghoz kapcsolódó irodalmi műsorokat rendeznek, lakótelepeken élő fiataloknak kihelyezett programokat - nyelvi, művészeti tanfolyamokat, szórakoztató műsorokat - szerveznek.

/folyt. köv./ er
00.10 160583 2256

-.-

sb0002 4 160 mtib1002

iskolaotthonos csoportok, klubnapközi - tanórán kívüli nevelés
közbányán /2. rész/

a kerület bekapcsolódott az ugynevezett „nyitott intézmények,,
mozgalmába: kialakították a hétféteken sportpályákat,
tornatermeiket, uszodájukat nyitvatartó iskolák hálózatát. /mti/
na/mi/er ag olt

00.11 160583 0296

-.-

sb0003 4 160 mtib1003

élénk érdeklődés a tudományos továbbképzés iránt

1983. május 16. - a közeli napokban bírálják el a tudományos
minősítő bizottságnál a tudományos továbbképzésre jelentkezők
pályázatait. mint ismeretes az elmúlt év decemberében hozta létre a
minisztertanács a kutatók képzésének megoldása érdekében a
tudományos továbbképzés rendszerét. idén ősszel indul meg belföldön
azoknak a szakembereknek a továbbképzése, akik életpályájuk során
tudományos feladatok megoldásán kívánnak munkálkodni.

a tmb-nél elmondták, hogy a felhívás alapján mintegy 650
szakember nyújtotta be pályázatát, nagyrészüket - 540 jelentkező -
ösztöndijas, 110 pedig levelező képzési formára pályázott.

a várakozásnál kevesebb ösztöndíjat ajánlottak az egyes
intézmények. a jelentkezők között kétszázon felül van a pályakezdő
fiatal szakember; közülük több jelentkezőre számítottak. a
tudományterületek tekintetében viszonylag sok a pályázó az
orvostudományban, a matematikában, és a kísérleti biológiában.
nagyarányu a jelentkezés a nyelvtudományi, az irodalomtudományi, az
építési- és közlekedéstudományi és a szerves kémiai szakemberek
körében is.

a pályázók ez évben tesznek először felvételi vizsgát - az új
szabályzat szerint - az alaptárgyból és idegen nyelvből. első
alkalommal bírálják el a pályázatokat és értékelik a jelentkezők
egyetemi, illetve az egyetemi végzettség megszerzését követő
tudományos tevékenységét.

a tmb-nél kapott tájékoztatás szerint a pályázók több mint
felének a felvételére nyílik lehetőség. a pályázatok értékelése
június első felében fejeződik be, a tmb felvételi döntéseit június
végéig hozza meg.

a bizottság már jóváhagyta az 1984. évi külföldi továbbképzésre
vonatkozó pályázati feltételeket, és a pályázás időbeli beosztását.
a pályázati felhívást május 20-án hozzák nyilvánosságra, a
pályázatokat június 30-ig kell benyújtani a munkahelyeken.

pályázni lehet továbbképzésre az európai szocialista országokba
és a kubai köztársaságba. a pályázati felhívás - amelyet a tmb
titkárságán és a főhatóságoknál lehet majd beszerezni - tartalmazza
a részletes feltételeket. /mti/

km/mi/ár/gw olt
00.11 160583 2146

-.-

sb0004 4 150 mtib1004

magyar vegyipari termékek görögországnak

1983. május 16. - a magyar vegyipar újabb termékei találtak piacot görögországban. a fűzfői nitrokémia ipartelepek ipari robbanóanyagának, az észak-magyarországi vegyiművekben előállított egyik intermediernek, a növényvédőszer-gyártás közbenső anyagának, a győri graboplast ruházati- és cipőipari műbőreinek, valamint a dunai kőolajipari vállalat egyfajta festékipari oldószerének szállításában állapotott meg görög partnereivel a chemolimpex külkereskedelmi vállalat.

ezek az első eredményei annak a rendezvénysorozatnak, melynek keretében athénben bemutatkozott a magyar vegyipar. a chemolimpex rendezésében a mintatermékek felsorakoztatása mellett filmekben, fotókon, szakmai előadásokon bemutatták a magyar vegyipari vállalatok kínálatát és ismertették a kooperációs lehetőségeket is.

/mti/
be/ka/sl/gw olt
00.12 160583 0871

sb0005 4 150 mtib1005

bővülő ajtó- és ablakválaszték

1983. május 16. - az épületasztalosipari és faipari vállalat új termékcsaládok kifejlesztésével növelte kínálatát. a vállalat zuglói gyára már sorozatban gyártja az őszi bnv nagydíjjal kitüntetett lakásajtó-családot. több mint 20 féle változatban készülnek az ajtólapok, egyebek között üvegezett és furnérozott betétekkel, s ennek sokféle kombinációjával. az ajtókat a tokkal és egyéb tartozékokkal együtt szállítják a tűzép-telepeknek.

a vállalat kiskunhalasi gyára ebben az évben lényegében megkétszerezi a fenyőfa-zsalutáblával ellátott ablakok és erkélyajtók gyártását. ezzel elsősorban a családi házak és a nyaralók építőinek beszerzési gondjait enyhíti. élénken érdeklődnek e termékek iránt a korábban épült családi házak és nyaralók tulajdonosai is. ezért a vállalat ferencvárosi gyára most megkezdte az ablakokra és erkélyajtókra utólag felszerelhető zsalutáblák gyártását. a csaknem valamennyi típusu faablakon elhelyezhető zsalutáblák 90 centiméter szélességig egyszárnyu, s ennél nagyobb ablakok részére kétszárnyu kivitelben készülnek. az idén 3 ezer zsalutáblát gyártanak, s a tervek szerint jövőre megháromszorozzák a termelést.

ez év második felében megkezdik a hőszigetelt üvegezéssel ellátott faablak- és erkélyajtó-szerkezetek sorozatgyártását. ezek a termékek a korábbi, ugynevezett egyesített szárnyu szerkezetekhez viszonyítva felére, egyharmadára csökkentik a hőveszteséget. az idén 5 ezer, s jövőre már 25 ezer ilyen ablakot és erkélyajtót készítenek. /mti/
sb/mm/sl/gw olt

00.12 160583 1555

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

fürdőruhák, strand- és kempingcikk a nyári szezonra

1983. május 16. - a korán beköszöntött nyári melegben már április végén, május elején megélnék a fürdőruhák, strand- és kempingcikk forgalma. a fürdőruhák legnagyobb fővárosi forgalmazója, az aranypók a tavalyinál valamivel többet rendelt a váci kötöttárugyártól, mintegy 50 ezer női és bakfis, s 35 ezer férfi fürdőruha kerül az üzletbe. a női és bakfis fürdőruhák több mint felét, a férfi uszók 40-45 százalékát a gyár már leszállította. a női fürdődresszek szín- és méretválasztéka a korábbiakhoz képest javult. évek óta gondot jelentett ugyanis, hogy amíg a vásárlók az egyszínű fürdődresszeket keresték, addig a gyártók főként mintásat szállítottak. az idén több lesz a kedvelt, egyszínű fürdőtrikókból. hosszú évek óta először kielégítő a méretválaszték, - s legalábbis egyrészesből - kaphatók a nagyobb méretek is. a női fürdőruhák árai mintegy 10 százalékkal magasabbak mint tavaly voltak, ezzel arányosan azonban javult a minőség is. a közeljövőben színesíti a kínálatot a belkereskedelmi választékcserében beérkező 8-10 ezer olasz női fürdőruha, amelyek szintén az aranypók üzletekben kerülnek forgalomba.

a férfiak kevesebb nyári szezoncikkre találnak az aranypóknál. az igényeket várhatóan nem tudják kielégíteni uszónadrágokból, frottirköpenyekből, kemping- és sortnadrágokból. a rövidujju ingek divatja megváltozott, már nem a kihajtott, ugynevezett apacsgallér, hanem a normál állógallér a divat. a kereskedelem ennek megfelelően rendelt, jelenleg a divatos rövidujju ingekből egyszínű és tarka is kapható az üzletekben.

néhány centrum áruházban már megnyitottak a strandosztályok, s június elejéig valamennyiben megszervezik a szezoncikk koncentrált kínálatát. a vállalat gyártóüzeme, a centex szélső méretekben is gyártja a nyári holmikat. a vállalat viszonylag gyorsan követte a divatot, mert - ugyancsak a centex műhelyeiben - fodros és sima kivitelben nyári miniszoknyákat készített.

a centrum áruházakban idén a tavalyinál jóval bővebb a kempingcikkek választéka. a korábbi éveknél nagyobb mennyiséget tudtak beszerezni kempingasztalokból, székekből, sátrakból, festett és natur fonott butorokból, gumimatracokból, -csónakokból, férfi fürdőruhákból a centrum és a skála sem tudja teljes egészében kielégíteni az igényeket. a budapesti skálában például az előrendelésre beérkezett uszók nagyrésze a jó idő miatt már el is fogyott. tavaly igen nagy volt a hiány gyermek fürdőruhákból. ezekből a skála az idén 20-30 százalékkal többet rendelt, mint a múlt évben. még a nyáron megnyílik a váci utcában az aranypók áruház, ahol gyermek fürdőruhákat is árúsítanak majd. /mti/
mg/pá/gw olt
00.13 160583 2698

-.-

sb0007 4 130 mtib1007

Élelmezéshigiénia a balatoni üdülőhelyeken

1983. május 16. - egyre kedvezőbb az élelmezésegészségügyi helyzet a balaton mentén, az ország leglátogatottabb üdülőhelyein. a közegészségügyi és járványügyi szervek ezekben a napokban, a nyarlási idény kezdete előtti ellenőrző körutjuk során tapasztalják a fejlődést - mondták az egészségügyi minisztérium illetékesei. a veszprém, somogy és zala megyei vendéglátóipari és kereskedelmi vállalatok évről-évre jobbítják az élelmiszerek szállításának, tárolásának és értékesítésének feltételeit: újabb vendéglátó egységeket létesítettek, tatarozzák, felújítják, korszerűsítik a régiakat. a hűtőkapacitást is bővítik. helyenként azonban ez még mindig kevés. a gyorsan romló élelmiszerek szállításához, tárolásához több hűtőkocsi, pult, szekrény szükséges. ezek éppen úgy nem hiányozhatnak az élelmiszerüzletekből, vendéglátóipari egységekből, mint az ivóvíz, a szennyvízelevezetés. a közegészségügyi és járványügyi szervek csak akkor engedélyezik étterem, falatozó, cukrászda, vagy más egység megnyitását, illetve további működését, ha azok megfelelnek a közegészségügyi előírásoknak.

az idén az eddigieknél is szigorubbán követelik meg a közegészségügyi szabályok betartását, a higiéniát az állami, a szövetkezeti és a szerződéses üzletekben. a nyár folyamán időszakonként és váratlanul, vagyis gyakran ellenőrzik majd ezeket az egységeket, és rendszeres belső ellenőrzésre ösztönzik a kereskedelmi és a vendéglátóipari vállalatokat is. ahol mulasztást, gondatlanságot tapasztalnak, a közegészségügyi szervek élnek a helyszíni bírságotól, ha szükséges, ily módon követelik meg a higiéniát azért, hogy megelőzzék az esetleges fertőzéseket,

ételmérgezéseket. több éves tapasztalat készíti szigorú eljárásra a közegészségügyi és járványügyi felügyelőket. a higiénés problémák zömét a gondatlanság, a felelőtlenség okozza, csaknem minden évben megismétlődnek ugyanazok a mulasztások. a szerződéses üzletekben előfordult például, hogy a választék bővítése érdekében egyéni háztartásban készített ételeket árusítottak, egészségügyileg nem ellenőrzött családtagok szolgáltak fel, nem megfelelően tárolták, kezelték az élelmiszereket, edényeket, evőeszközöket.

mindezeket megbeszéli a három megye szakigazgatási szerveinek, állategészségügyi, kereskedelmi, egészségügyi szerveinek, valamint a belkereskedelmi, a mezőgazdasági és élelmezéstudományi minisztérium képviselőinek szokásos, tavaszi koordinációs értekezletén,, amelyet május 18-án tartanak siófokon. /mti/
me/tr/ár/gw olt
00.14 160583 2550

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

májusi határszemplék

1983. május 16. - a sorozatos intézkedések hatására a mezőgazdaságban öt év alatt hozzávetőleg egyötödére csökkentek a műveletlen, parlagon hagyott területek - erről tájékoztatta az mti munkatársát Lukács Béla a mém ofth földhasználati főosztályának vezetője. a májusi határszemplék, amelyek jó ütemben haladnak arról tanuskodnak, hogy a termelők az idén is igyekeznek még jobban javítani a földek kihasználását.

ezekben a napokban a megyei földhivatalok, illetve a tanácsok szakemberei a mezőgazdasági nagyüzemekben, a tanácsi kezelésben levő belterületi földeken, továbbá a zártkerti ingatlanokon és a külterületi földrészekben ellenőrzik, hogy a földtulajdonosok, földhasználók rendben tartják-e területeiket. az elmúlt évi tapasztalatok jelentős javulásról tanuskodnak; 1982-ben a mezőgazdasági nagyüzemekben műveletlen terület gyakorlatilag nem volt. az állami gazdaságok és a tsz-ek a korábban „üresen”, hagyott területeiket művelésbe vonták, kihasználva egyebek között például a gabonatermelést ösztönző árrendszert. nagyobb gondot okoztak viszont a zártkerti ingatlanok, illetve a tanácsi kezelésű területek, ahol az egyéni földtulajdonosok, földhasználók tízezer hektárral nem tudtak „elszámolni”, ilyen nagyságrendű területen elhanyagoltak voltak a földek, a kertek, innen valamirevaló termést nem is remélhettek. az idei ellenőrzéseknél fokozottan figyelnek ezekre a földekre, telkekre, az a cél, hogy a kisebb parcellákon is felszámolják a parlagot.

az eddigi tapasztalatokból a tavalyihoz hasonló következtetésre jutottak: nem minden esetben a tulajdonosok, bérlők tehetnek arról, hogy gondozatlan benyomást kelt a terület. a zártkerti részeken például az idős tulajdonosok a lakóhelytől nagyobb távolságra lévő kerteket nem tudják művelni és egyelőre nem találtak arra vállalkozót sem. egyáltalán: vannak olyan részek, ahol a művelés alapjában véve nem is indokolt, hiszen tulságosan nagy erőfeszítést követelne a termelőkötől a terület fenntartása, ezért számításba jöhet az erdősítés, illetve a gyepművelésre való átállítás.

a rendelkezések lehetővé teszik a sorozatosan műveletlen földek állami tulajdonba vételét, ezzel a hatóságok már tavaly is éltek. sokan meg sem várják a hivatalos intézkedést, maguk ajánlják fel a számukra gondot okozó valóban műveletlen földeket, kerteket. a községi tanácsok az elmúlt öt évben hozzávetőleg tízezer hektárt adtak hasznóbérbe, 3,5-4 ezer hektárt pedig tartós használatba: ezek a területek a korábbiakban zömmel parlagon voltak és most viruló gazdálkodás helyei. /mti/

jf/kö/gw olt
00.14 160583 2591

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

meddő volt, most olajat ad - nagylengyeli tervek

1983. május 16. - számottevő mennyiségű olaj felszínre hozása válik lehetővé azzal a másodlagos művelésnek nevezett eljárással, amit a nagylengyeli olajmezőn alkalmaznak a sikeres kísérletek nyomán. a módszer lényege, hogy az olajtároló kőzet üregeit a bázakerettyei szénhidrogénmezőben található széndioxidgázzal töltik fel. hatására megváltoznak a kőzetben a nyomásviszonyok, s a mélyben rekedt olaj szivattyuzás nélkül felszínre hozható. a kísérletek során a már kiszivattyuzott, meddő, elapadt kutak is tekintélyes mennyiségű olajat adtak. a nagy reményekre jogosító eljárás üzemszerű alkalmazására elkezdték az előkészületeket: a nagylengyeli olajmező másodlagos művelésére hosszútávú, husz éves programot dolgoznak ki. /mti/

tóa/kné/kö az olt
00.15 160583 0812

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

sonkacsontozó kisvállalkozás

1983. május 16. - munkaerőhiány korlátozza a pápai huskombinát kivitelű lehetőségeit, ezért a sonka-üzem dolgozói kisvállalkozó csoportokat alakítottak, vállalva, hogy szabad szombatjukon elvégzik az exportérdekből származó többletfeladatok jórészét. mintegy százhusz husipari szakember áll munkába a hétvégeken - a leggyakorlottabb hentesek közül - s egyenként legalább hatvan sonkát csontoznak ki.

a pápai huskombinát e vállalkozás során évente öt-hatszáz tonnával több árut exportálhat. /mti/
szé/mné/kö az olt
00.15 160583 0563

-.-

sb0011 4 160 mtib1011

néprajzi expedíció szolnok megyében

1983. május 16. - újabb leletmentő és dokumentumgyűjtő expedíció látott munkához szolnok megyében. a muzeumok néprajzos munkatársai már az elmúlt évtizedekben is gyűjtötték a tiszta-vidék, a tiszazug, a nagykunság és a járszág városaiban és falvaiban a népi eredetű tárgyakat, az egyes korokra vonatkozó írásos dokumentumokat, fotókat. a most dolgozó expedíció tagjai igyekeznek teljességében feltárni a kerámiakészítés, a fafaragás, a népi mesterségek kisebb központjait, feldolgozzák a legtágabban értelmezett népi díszítőművészetet. összegyűjtik a kihalóban lévő népi mesterségek, a kovácsok, kékfestők, mézeskalácsosok, szijgyártók szerszámait. munkájukat a tiszafüredi járásban kezdték, s az év végéig feltérképezik az egész megyét. a korábban és a most föllelt emlékekről népművészeti archívum készül; írásos anyagát többszáz eredeti fotófelvétel egészíti ki. a dokumentumok könyvben is napvilágot látnak: a jövő esztendő végére jelenik meg - az európa kiadó gondozásában - szolnok megye népművészeti kötete több mint kétszáz oldalon, félezer fekete-fehér és száz színes fotóval illusztrálva. /mti/

end/kné/kö az olt
00.16 160583 1172

-.-

sb0012 4 160 mtib1012

készülődés a 12. miskolci grafikai biennáléra

1983. május 16. - kiküldték a meghívókat a decemberben nyíló 12. miskolci országos grafikai biennáléra. az országos seregszemlére a városbeli téli tárlattal váltásban kerül sor: egyik évben ez, a másikban az vonz nagy közönséget a borsodi megyeszékhelyre. a pályázók műveiket szeptember 7-ig küldhetik be a miskolci galériába, illetve a budapesti műcsarnokba; az alkotások kiállításáról zsűri dönt. a hagyományoknak megfelelően az előző grafikai biennálé nagydijasa önálló tárlattal szerepel a kiállításon: az idén swierkievitz róbert mutatja be műveit kamarakiállításon. /mti/
kör/szn/kö az olt
00.16 160583 0656

--

sb0013 4 150 mtib1013

méhpempő kuvaitba

1983. május 16. - megszállták a vándorméhészek tolna akácerdőit; vas, veszprém és fejer megyéből több mint kétezer méhcsaláddal jöttek, a megyebeli ezer méhészt több mint harmincezer méhcsaláddal települt ki.

a tolna megyei méhészek tavaly hatvanhétezer üveg lépesmézet s a hungaronektár közvetítésével további harminckétezer kilogramm keretes lépesmézet adtak el. megkezdődött a méhpempő kivitele is, kuvaitba küldtek nagyobb tételű „kostolót”, abból a kétszázezer dobozból, amit a tamási körzeti áfész üzemében készítettek. az ország legnagyobb méhpempő-termelő körzete ez a vidék: 1982-ben kétszáz kilogrammot vásárolt fel a tamási áfész.

a homoki akácosokból a dombidéki erdőkbe telepednek át a vándorméhészek, majd elköltöznek kaptáraikkal a bakonyba, illetve nógrád és vas megyébe, ahol később virágzik az akác. /mti/
gem/kjné/az/gw olt
00.17 160583 0888

--

sb0014 4 150 mtib1014

fácánkeltetés muronyban

1983. május 16. - kikeltek az első fácáncsibék a hidasháti állami gazdaság muronyi keltető telepén, ahol az idén százezer fácántojást tesznek a gépekbe, s több mint a feléből ki is bujnak az apró, pelyhes madarak. a gazdaság huszonhétezer hektáron folytat tervszerű vadgazdálkodást. kétezer fácántyukot tartanak. a törzsállomány szaporulatát muronyban, a bélmegyeri telepen és a bucsa-füzesgyarmati határban nevelik föl, s részint a békési fás pusztákon szabadon eresztik, részint értékesítik.

keltetnek - bérmunkában - vadásztársaságok által begyűjtött tojást is, a teljes mennyiség harmadát ez a tétel teszi ki. a kitollasodott, „visszaváditott”, szárnyasok közül a hidashátiak határában összesen sok kerül puszkavégre, a tervek szerint hatezer fácánt lehetnek majd a vadászok ezen a tájon - ebből négyezret a külföldiek -, kétezer élő fácánt pedig a külkereskedelemnek adnak át. /mti/
sam/ke/az/gw olt
00.18 160583 0948

--

sb0015 4 170 mtib1015

gyógyviz a kempingezőknek

1983. május 16. - balatonfüreden a nemzetközi kemping közelébe telepítették át a berzsenyi-kutát, a hajógyár melletti forrásfoglalatot folyamatosan csörgő savanyuvízéért eddig is többszáz métert gyalogoltak a kemping és a szállodák lakói, de rendszeres megállóhelye volt a kut az arra járó autós turistáknak is.

a balatatonfelvidéki erdő- és fafeldolgozó gazdaság dolgozói már befejezték a forrásfoglalatot új helyének kiépítését. a főszezonban már a balatonfüredi kemping előtt, a 71-es ut mellett épült autóparkolóhelyen tölthetik meg üvegeiket friss savanyuvízzel a kempingezők és a kirándulók. /mti/
szé/nné/az/gw olt
00.18 160583 0663

--

sb0016 4 150 mtib1016

bővült a piac - új kompresszor egerből

1983. május 16. - az egeri finomszerelvénygyár azáltal, hogy korszerűsítette és fejlesztette a kompresszorok gyártását, tovább erősítette pozícióját a világpiacon. ebből a termékből egyre nagyobb a kínálat, csökkentek az árak is, ezért a piacon-maradáshoz új, a korábbinál lényegesen jobb gyártmányokkal kellett kirukkolni; a kísérletek után az idén már az egeri kompresszor-család mindhárom típusát korszerűsített változatban küldik piacra, s egy negyedik típusu kompresszor sorozatgyártását is előkészítették. a gyártmány korszerűsítése során csökkentették az importanyag felhasználását. a korábban külföldön vásárolt gumitömítéseket, s különböző öntvényeket újabb belső, illetve saját gyártású alkatrészekkel pótolják, megtartva termékeik kifogástalan minőségét.

az új kompresszorok sokkal többet tudnak, mint elődeik: kevesebb energiát fogyasztanak, zajtalanabbak, nagyobb teljesítményűek. /kimutatták, hogy az egy esztendő alatt idehaza értékesített kompresszor-újdonosságok hozzávetőleg 15 millió forint értékű energiával - készülékenként 25 százalékkal - kevesebbet fogyasztanak, mint ugyanennyi korábbi típusu gyártmány./ az egeriek gyártmányfejlesztésére gyorsan felfigyeltek a világpiacon. ezt példázza, hogy a tőkés országok a tavalyi ötvenezessel szemben az idén kilencvezer háztartási hűtőgép-kompresszort rendeltek meg. legutóbb az ndk-ból hatvanezer egeri kompresszort kértek, holott közismert, hogy az ndk kompresszorai az utóbbi években számos nemzetközi piacot meghódítottak.

az egeri nagyvállalat tiznél több országgal tart fenn rendszeres piaci kapcsolatot; régi vásárlói vannak finnországban, olaszországban, svédországban, de eljutnak az általuk gyártott háztartási kompresszorok thaiföldre is. eddig jobbára háztartási hűtőkompresszorokat készítettek, most azonban olyan újabb termékkel gazdagították a kompresszor-családot, amely a nagyméretű mélyhűtőládákhoz és fagyasztó berendezésekhez alkalmas. ebből a második félévben már huszonötezer darabot küldenek megrendelőiknek.

az egeri finomszerelvénygyár az idén összesen 325 ezer kompresszor gyártását szerepelteti programjában, ez negyvenötezerrel több mint amennyit az előző évben eladtak. /mti/
kov/lné/kö az olt
00.19 160583 2259

--

sb0017 4 150 mtib1017

vetőmag-társaság

1983. május 16. - ez év második negyedétől már gazdasági társaságként működik a vetőmagtermelő és értékesítő vállalat nyugat-magyarországi területi központjának irányításával tevékenykedő dunántúli fű- és aprómagtermelési rendszer; ezáltal nőtt a rendszerszervező és a gazdaságok közös érdekeltisége és megoszlik a kockázatvállalás.

a társaság célja: a legkorszerűbb technológia alkalmazása a fű- és aprómagtermelésben, a vetőmag-import csökkentése, az export növelése. tavaly a rendszerben működő ötvenhat taggazdaságnak a mintegy tizenháromezer hektáron termelt fű- és aprómagvak értékesítéséből több mint ötvenmillió forint volt a bevétele.

az idén már tizenötezer hektáron termelnek fűféléket, vöröshereket, lódiherét, fehérherét, szarvaskerepet, biborherét, gyepalkotó pillangósokat. a külpiacokon keresett fűvetőmag vetésterületét a tavalyi négyszázötven hektárról ezeregyszáz hektárra, a vöröshereét nyolcszázról ezerhatszáz hektárra növelték. pályázat útján anyagilag is ösztönzik a taggazdaságokat rétiperve és fehérhere vetőmag termesztésére, szaporítására, ezenkívül kísérleteket folytatnak új tetraploid vörösherefajta nemesítésére is. /mti/
lér/mmé/kö az olt
00.19 160583 1217

--

sb0018 4 170 mtib1018 /közönségszolgálat/

őrségi napok

1983. május 16. - az őrségi baráti kör az idén is megrendezi - június 25-én és 26-án - az őrségi napokat. a gazdag program kulturális eseményei között szerepel a népitánc-együttesek, pávakörök, citerazenekarok, népdalénekesek, őrségi filmek bemutatója; a tájegység „fővárosában”, őriszentpéteren népművészeti kiállítás, vásár és képzőművészeti tárlat lesz. bajánsenyén a magyarszombatfai kerámia vállalat termékeit állítják ki. a rendezvényre látogatókat őrségi barangolásokra invitálják, ezeken bemutatják az őriszentpéteri, pankaszi, szalafői népi építészeti emlékeit. a részletes programról, szálláslehetőségről a vas megyei idegenforgalmi hivatal /szombathely, mártirok tere 3., telefon: 12-318/ ad felvilágosítást. /mti/
lér/mmé/kö az olt
00.20 160583 0771

--

sb0019 4 180 mtib1019

gázrobbanás győrött

1983. május 16. - gázrobbanás történt vasárnap este győrött, a révai miklós utca 12 szám alatt, eddig még ismeretlen okból. a robbanás egy műhelyépületben történt, amelyben szerencsére senki sem tartózkodott. a földszintes épület a robbanás következtében erősen megrongálódott, tetőzete is megrogyant; mintegy 50 ezer forintos kár keletkezett. a robbanás okát a tűzoltóság szakértők bevonásával vizsgálja. /mti/

cser/gw pr

08.28 160583 0456

--

sb0020 1 130 mtib1020

a szerkesztőségek figyelmébe

mai bs0007 mtib 1007 sz./ételmezőshigiénia a balatoni... című/
hírünk 1 bek. 1-2. sorában a szöveg helyesen:

tovább javulnak az élelmiszerellátás közegészségügyi feltételei

a balaton mentén ...

u.a. 1. bek. alulról a 6. sorban:

... mint a megfelelő ivóvíz és a szennyvízelvezetés.

u.a. 3. bek. 1. sorában:

a további tennivalókat megbeszéljük a három megye ...

/mti/

gw ag

09.41

160583 0565

--

sb0021 4 130 mtib1021

moszkvába utazott sarlós istván

1983. május 16. - sarlós istvánnak, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével a magyar-szovjet kormányközi kulturális együttműködési bizottság xix. ülészakára hétfőn küldöttség utazott moszkvába. a ferihegyi repülőtéren a delegáció bucsuztatásán jelen volt valerij muszátov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének követ-tanácsosa. /mti/

mm/ag/zsu pr

10.02

160583 0409

--

sb0022 4 130 mtib1024

dr. tardi tibor kitüntetés

1983. május 16. - az elnöki tanács - több évtizedes munkássága elismeréseként - a munka érdemrend arany fokozatát adományozta dr. tardi tibornak, a debreceni orvostudományi egyetem gazdasági főigazgatójának. /mti/

me/ka

10.16

160583 0262

--

sb0023 4 130 mtib1025

megkezdődtek az írásbeli érettségik

1983. május 16. - az ország sok ezer diákja életének talán egyik legnagyobb napja volt a hétfői: a középiskolákban megkezdődtek az írásbeli érettségi vizsgák. az első napon magyar nyelv és irodalomból tettek tanúságot képességeikről a végzősök. a gimnáziumokban a következő témák valamelyikét kellett kifejteni: a táj szerepe józsef attila gondolati költészetében; a romantikus

as

gondolat és képaalkotás vörösmarty mihály: gondolatok a könyvtárban című költeményében; kosztolányi dezső: aurelius című novellájának elemzése. a szakközépiskolák tételei: a költői én és a világ viszonya arany jános lírai költeményeiben; kosztolányi dezső: esti kornél című műve xviii. fejezetének értelmezése. /mti/

ag/zsu pr
10.36 160583 0756

--

sb0024 4 130 mtib1027

németh károly fogadta az indiai kommunista párt küldöttségét

1983. május 16. - németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára hétfőn fogadta az indiai kommunista párt küldöttségét, amely V. krishnannak, a központi végrehajtó bizottság tagjának, az országos tanács központi titkársága tagjának vezetésével tartózkodik hazánkban.

a szívélyes, baráti szellemű találkozáson a két párt képviselői vélemény^V narajana kaljan nemzetközi kérdésekről, tájékoztatták egymást országuk helyzetéről, pártjuk soron lévő feladatairól és kifejezték készségüket a pártközi kapcsolatok elmélyítésére.

☛ cseréltek
a megbeszélésen jelen volt prem sagar gupta, az indiai kommunista párt országos tanácsának tagja és szürös mátyás, az mszmp kb tagja, a kb külügyi osztályának vezetője.

/mti/

fr/mi/ag/zsu pr
11.22 160583 0849

--

sb0025 4 130 mtib1028

elhunyt özv. fábián albertné

1983. május 16. - özv. fábián albertné, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1934. óta volt a párt tagja, 88 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása május 20-án, pénteken 14 órakor lesz a szegedi belvárosi temető ravatalozójából.

mszmp szeged városi bizottsága

/mti/

dén/f/az/zsu pr
11.50 160583 0375

--

sb0026 4 130 mtib1029

meghalt birka györgy

1983. május 16. - birka györgy, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1934 óta volt a párt tagja, 90 éves korában elhunyt. temetése május 17-én, délután 1 órakor a mezőberényi köztemetőben lesz.

az mszmp békéscsabai városi bizottsága

/mti/

bty/ke/az/zsu pr
11.52 160583 0326

--

sb0027 4 160 mtib1030

hazaérkezett az írószövetség küldöttsége

1983. május 16. - hazaérkezett jugoszláviából a magyar írók szövetségének delegációja. jovanovics miklós, a magyar írók szövetségének főtitkára és jure galics, a jugoszláv író-szövetség elnökségi tagja, bosznia-hercegovina írószövetségének elnöke sarajevóban aláírta a magyar és a jugoszláv író-szövetségek közötti 1983-85-re szóló együttműködési megállapodást, az egyezmény alapján írók csereutazására, irodalmi folyóiratok közötti együttműködésre, irodalmi esteken való kölcsönös részvételre, tanulmányutakra kerül sor. a magyar írók szövetsége 1983-ban megünnepli jovan jovanovic zmaj ismert szerb író születésének 150. évfordulóját, a jugoszláv író-szövetség pedig megemlékezik babits mihály születésének 100. évfordulójáról.

a küldöttség egyik tagja, juhász ferenc, kossuth díjas költő egyébként résztvett a hagyományos sarajevói költői napok nemzetközi rendezvénye in. /mti/

mi/ag/zsu pr
11.58 160583 0966

--

sb0028 4 160 mtib1031

csillagászati hét debrecenben

1983. május 16. - csillagászati hét kezdődött hétfőn debrecenben. a tit hajdu-bihar megyei szervezetének, a kölcsény ferenc művelődési központ csillagász-körének és a magyar tudományos akadémia debreceni napfizikai obszervatóriumának hagyományos rendezvénye során hétfőn az ifjúságpolitikai centrumban megnyitották „az égbolt megismerésének eszközei, című kiállítást, majd az égitestek távolságának mérési lehetőségeiről hangzott el előadás. május 20-ig további négy előadáson ismerkedhetnek meg a résztvevők az ember és a csillagok kapcsolatával, a világegyetem megismerésének lehetőségeivel, a hazai napfizikai kutatások történetével, valamint a halley üstökös vizsgálatában alkalmazott magyar műszerekkel. a művelődési központban vetélkedőn gyarapíthatják csillagászati ismereteiket a téma iránt érdeklődő diákok; az érdeklődők esténként pedig a kölcsény-parkban felállított távcsővel szemlélhetik a holdat és a bolygókat. /mti/

tár/éva/az/zsu pr
12.02 160583 1002

as

--

sb0029 4 150 mtib1033

marjai józsef fogadta a libanoni fejlesztési és ujjáépítési tanács elnökét

1983. május 16. - marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese hétfőn hivatalában fogadta a hazánkban tartózkodó mohammed atallah-ot, a libanoni fejlesztési és ujjáépítési tanács elnökét. a tárgyalás során áttekintették a két ország közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok időszerű kérdéseit, s eszmecsere folytattak a libanoni ujjáépítési munkálatokban való magyar részvétel lehetőségeiről. a megbeszélésen jelen volt veress péter külkereskedelmi miniszter. /mti/

ka/sl/gw pr

12.08 160583 0580

--

sb0030 4 150 mtib1034

képviselőcsoport-ülés a borsodi szénbányáknál

1983. május 16. - a borsodi szénbányák vállalat miskolci központjában tartotta ülését hétfőn borsod megye képviselőcsoportja; a tanácskozás témája a megye széntermelése volt. erről kiss dezső vezérigazgató tájékoztatta a képviselőket. elmondta, hogy a borsodi szénmedencében található az ország szénvagyonának harminc százaléka. a vállalat tizenkét szénbányája fedezi termelésével a lakossági szénellátásnak csaknem hatvanhat százalékát és a hőerőművek szénfogyasztásának tizenöt százalékát. a növekvő kereslet, az országos energiaracionalizálási program egyre többet kér és vár a szénbányászoktól, s ennek a vállalat igyekszik eleget tenni: jóllehet az utóbbi években számottevően csökkent a létszám, bevezették az ötnapos munkahetet, és számos geológiai akadálynehezítési munkájukat, mindezek ellenére növelik a termelést, s a korábban tervezett meghaladó mennyiségű - évi ötmillió tonna - szenet adnak a népgazdaságnak. a tizenhatezer borsodi szénbányász erre - a következetes műszaki fejlesztés, a gépesítés fokozása mellett - csakis heti pihenő- és szabadnapjainak egy részét fölládozva képes.

a vezérigazgató beszámolt arról is, hogy a minőség javítása érdekében számos intézkedést tettek, részben önerőből, részben országos segítséggel. befejezéshez közeledik a berentei mosómű építése, amelynek munkája teljes mértékben megszünteti majd a borsodi szén minőségével kapcsolatos, eddig igen gyakori kifogásokat; a szénmosóműben távolítják el a kitermelt szénből a

as

meddőt. tovább folytatódik a borsodi szénbányákban a termelés gépesítése, s tervezik új bányák építését, megnyitását.

a borsodi képviselők elismeréssel szóltak a vállalat, a szénbányászok munkájáról, egyetértettek a fejlesztés irányával, annak szükségességével. ezt követően ellátogattak a rudolf és a feketevölgy aknákhöz, ahol személyesen győződhetek meg a bányászok ma sem könnyű munkájáról, beszélgettek a dolgozókkal, a bánya gazdasági, műszaki vezetőivel. /mti/

bas/az/gw pr

12.46 160583 2029

-. -

sb0031 4 180 mtib1035 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1.rész/

1983. május 16. - a meteorológiai intézet jelenti 1983. május 16-án 12.00 órakor:

kánikula záporokkal

kontinensünk középső és keleti, délkeleti vidékein napok óta tart a szokatlanul meleg, nyári időjárás. délutánra 30 fok fölé emelkedik a hőmérséklet, azaz helyenként több mint 10 fokkal haladja meg a sokéves átlagot. az óceáni partvidéket hűvös levegő árasztotta el, sokfelé esik az eső, emiatt a hőmérséklet csúcserőke jóval elmarad a sokéves átlagtól. a szokatlanul meleg, és az ennél lényegesebb hűvösebb levegőt elválasztó felhősáv hétfőn reggel a dél-skandinávia-alpok-szicília vonalban volt, keleti oldalán heves záporok, zivatarok alakultak ki. az erősen hullámzó, aktív és kevésbé aktív szakaszokból álló felhősáv mozgása szinte kiszámíthatatlan, valószínűleg holnap közelíti meg a kárpát-medencét.

magyarországon vasárnap nyárisan meleg, száraz idő volt. a csaknem zavartalan napsütés délutánra 28-34 fokig melegítette fel a levegőt. éjszaka szeszélyes területi eloszlásban 12-20 fok közé hűlt le a levegő. hétfőn délelőtt ismét csaknem zavartalan volt a napsütés, élénk, időnként erős a délnyugati szél. a hőmérséklet gyorsan emelkedett, 11 órakor 23-29 fok között volt.

budapest belterületén vasárnap a hőmérséklet középértéke 24,2 fok, a százéves átlagnál 7,9 fokkal magasabb volt.

as

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 19 fok volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 29 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1013 mb, gyengén süllyed.

várható időjárás az ország területén kedd estig:

eleinte kevés felhő, száraz, igen meleg idő várható. később, valószínűleg az éjszakai óráktól nyugat, délnyugat felől időnként megnövekszik a felhőzet, elsősorban a dunántúlon lehet számítani záporra, zivatarra, másutt eső valószínűleg nem lesz. a déli szél a nappali órákban sok helyen élénk, időnként erős lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15-20, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 28-33 fok között.

/folyt./ zsu
12.53 160583 2117

-. -

sb0032 4 180 mtib1036 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás budapesten kedd reggelig:

derült, száraz, igen meleg idő. napközben gyakran élénk lesz a déli szél. a hőmérséklet késő este 25, hajnalban 17 fok körül lesz.

távolabbi kilátások szerdától - szombatig:

eleinte többfelé kialakulhat zápor, zivatar, a nappali felmelegedés gyengül. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 15 fok körül várható. a legmagasabb nappali hőmérséklet 25-30 fok között lesz. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm napi/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható, főleg az időszak elején. /mti/

zsu
12.57 160583 0697

as

-. -

sb0033 4 150 mtib1039

kitüntetés /czinege miklós/

1983. május 16. - az elnöki tanács czinege miklóst, az egyesült izzólámpa és villamossági rt. osztályvezetőjét eredményes munkássága elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából, a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. /mti/
sz/mi/er sl ie

14.08 160583 0297

--

sb0034 4 160 mtib1040

pozsonyban a szombathelyi szimfónikusok

1983. május 16. - három napos pozsonyi vendégszereplésre utazott hétfőn a szombathelyi szimfónikus zenekar. két hangversenyt adnak petró jános liszt-dijas karnagy vezényletével. koncertjeik a szlovák fil. harmónia kórusa mellett magyar, csehszlovák és uruguay-i szólolisták és közreműködnek. /mti/

Lér/mné/s az ie

14.11 160583 0368

--

sb0035 4 160 mtib1041 /embargó: 14.00 óráig!/
a tit „nyílt hete,, komlón

1983. május 16. - „nyílt hét,, kezdődött hétfőn a tit komlói nyelviskolájában. a hét folyamán bárki részt vehet az idegen nyelvi tanfolyamok óráin, ismerkedhet és barátkozhat a nyelvtanulással - aminek alapján ősszel esetleg maga is bekapcsolódik a foglalkozásokba -, a szülők pedig az iskolai tit-nyelvtanfolyamokon tapasztalatokat szerezhetnek gyermekeik nyelvi előrehaladásáról.

a mecseki bányászvárosban most kezd kialakulni az idegen nyelvek iránt érdeklődők tábora, ezt erősíti a tit mostani kezdeményezése is. a társulat szervezésében jelenleg hat központi és kilenc üzemi

as

tanfolyam működik, a hallgatók száma - a lakosságéhoz képest - azonban még kevés. a „nyílt órák,, meghirdetésével tehát éppen azt akarja elérni a tit, hogy az idegen nyelvet tanuló gyerekekhez esetleg társuljanak a szülők, és a valaha nyelvet tanult felnőttek is kedvet kapjanak ismereteik felfrissítésére. /mti/
igó/gné/er az ie

14.26 160583 0962

--

sb0036 4 150 mtib1042

bnv-sajtótájékoztató

1983. május 16. - magyarországgal együtt összesen 29 ország és nyugat-berlin több mint 1600 cége állít ki a szerdán nyíló tavaszi bnv-n. a beruházási javak május 26-ig nyitvatartó seregszemléjén több mint 86 ezer négyzetméternyi kiállítási területet béreltek a hazai és külföldi kiállítók. a szocialista országok közül a legnagyobb kiállítók a szovjetunió, Lengyelország és csehszlovákia, míg a tőkés államok sorában ausztria, az nszk és svájc. a magyar ipart ^(több mint nyolcezer) vállalat képviseli a bnv-n.

a vásár programjáról hétfőn tartottak sajtótájékoztatót a budapesti vásárközpontban. kőrösvölgyi lászló, a hungexpo vezérigazgatója elmondta: az idei tavaszi vásárra kevesebb tőkés vállalat jelentkezett, és kisebb területet is bérelt, mint korábban. a szocialista országok kiállítói elsősorban a kooperációs együttműködés erősítését hangsúlyozzák vásári bemutatkozásukon. a bolgárok például tavalyhoz képest megháromszorozták kiállítási területüket, és hasonlóan nagy az érdeklődés a bnv iránt a lengyel és az ndk-beli vállalatok részéről is.

a vezérigazgató elmondta: a magyar vállalatok és szövetkezetek kiállításai mellett néhány kisvállalkozás is ismerteti ajánlatait, de nagyobb arányú részvételüket anyagi lehetőségeik erősen korlátozták. az idei bnv-n több mint negyven olyan ötletet, javaslatot is bemutatnak, amelyek a televízió felkinálom... című műsorából már ismerhetők. ezeknek a termékeknek a vásárszervezők ingyen biztosítottak helyet. egyébként a külföldi kiállítók is ezúttal husz százalékkal olcsóbban bérelhetek standot. újdonság lesz a vásáron, hogy több helyen felállított monitorokon keresztül tájékozódhatnak az érdeklődők a kiállított termékekről egy számítástechnikai információs rendszer segítségével.

as

a tavaszi vásáron május 19-én, 20-án, 23-án, 24-én és 25-én délelőttönként szakmai napokat tartanak, tehát csak délután látogathatja a nagyközönség a vásárvárost, a többi napon egész nap. a vidéki látogatóknak a máv utazási kedvezményt biztosít, a bkv pedig sűríti a tömegközlekedési járművek járatait. /mti/

sz/er/s sl ie

14.33 160583 2120

-.-

sb 0037 4 150 mtib1043 /közönségszolgálat/

az mnb hivatalos deviza- és valutaárfolyamai /1.rész/

budapest, 1983. május 16.

a magyar nemzeti bank hivatalos devizaárfolyamok
 érvényben: 1983. május 17-től
 d e v i z a n e m vételi közép eladási

	árf.100	egységre	ft-ban
angol font	6528,04	6534,57	6541,10
ausztrál dollár	3687,60	3691,29	3694,98
belga frank	85,13	85,22	85,31
dán korona	477,82	478,30	478,78
finn márka	767,21	767,98	768,75
francia frank	567,54	568,11	568,68
hollandi forint	1515,13	1516,65	1518,17
japán yen /1000/	178,34	178,52	178,70
kanadai dollár	3408,30	3411,71	3415,12
kuvaiti dinár	14320,00	14334,33	14348,66
norvég korona	586,03	586,62	587,21
nszk márka	1700,82	1702,52	1704,22
olasz lira/1000/	28,61	28,64	28,67
osztrák schilling	241,82	242,06	242,30
portugál escudo	42,35	42,39	42,43
spanyol peseta	30,45	30,48	30,51
svájci frank	2032,86	2034,89	2036,92
svéd korona	555,40	555,96	556,52
tr. és cl. rubel	2597,40	2600,00	2602,60
usa dollár	4171,41	4175,59	4179,77 /folyt./

14.44 160583 1246

-.-

sb0038 4 150 mtib1044 /közönségszolgálat/

az mnb hivatalos deviza- és valutaárfolyamai /2.rész/

az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos
 árfolyamok változatlanul az 1982. szeptember 21-i
 közlésnek megfelelően vannak érvényben.
 valuta /bankjegy és csekk/ árfolyamok
 érvényben: 1983. május 17-től
 p é n z n e m vételi eladási

árf.100 egys.

ft-ban.

angol font	6338,53	6730,61
ausztrál dollár	3580,55	3802,03
belga frank	82,66	87,78
dán korona	463,95	492,65
finn márka a/	744,94	791,02
francia frank	551,07	585,15
görög drachma b/	47,42	50,36
hollandi forint	1471,15	1562,15
japán yen /1000/	173,16	183,88
jugoszláv dinár a/	50,67	53,81
kanadai dollár	3309,36	3514,06
kuvaiti dinár	13904,30	14764,36
norvég korona	569,02	604,22
nszk márka	1651,44	1753,60
olasz lira/1000/	27,78	29,50
osztrák schilling	234,80	249,32
portugál escudo	41,12	43,66
spanyol peseta	29,57	31,39
svájci frank	1973,84	2095,94
svéd korona a/	539,28	572,64
usa dollár	4050,32	4300,86
a/ vásárolható legmagasabb bankjegy-cimlet:		100-as
b/ vásárolható legmagasabb bankjegy-cimlet:		500-as

/mti/

s sl ie

14.51 160583 1358

d

-.-

sb0039 4 180 mtib1045 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. május 16. - az európai nagyvárosok keddre várható legmagasabb hőmérséklete:

párizs:	16 fok
london:	14 fok
oslo:	19 fok
stockholm:	24 fok
helsinki:	26 fok
berlin:	22 fok
varsó:	31 fok
leningrád:	23 fok
moszkva:	27 fok
kijev:	31 fok
prága:	26 fok
bécs:	30 fok
róma:	25 fok
madrid:	20 fok
belgrád:	32 fok
bukarest:	30 fok
szófia:	28 fok
athén:	28 fok

/mti/

an/s ie

14.53 160583 0533

..-

sb0040 4 180 mtib1046 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. május 16. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szerda reggelig:

ausztria:

délnyugat felől erősen megnövekszik a felhőzet, többfelé lesz zápor, zivatar. a hőmérséklet kedden kora délután 26-31, szerdán hajnalban 13-18 fok körül alakul.

as

csehszlovákia:

a délnyugat felől időnként megnövekvő felhőzetet nyugaton elszórtan zápor, zivatar kísérheti. a hőmérséklet kedden kora délután 26-31, szerdán hajnalban 14-19 fok között lesz.

szovjetunió:

kevés felhő, csapadék nem várható. a hőmérséklet kedden kora délután 28 és 33, szerdán hajnalban 15 és 20 fok körül várható.

románia:

derült, száraz, napos idő. a hőmérséklet kedden kora délután 29-34, szerdán hajnalban 16-21 fok között lesz.

jugoszlávia:

időnként kissé megnövekszik a felhőzet, nyugaton szórványosan záporral, zivatarral. a hőmérséklet kedden kora délután 28 és 33, szerdán hajnalban 15 és 20 fok között várható. /mti/

an/s ie

14.55 160583 1061

..-

sb0041 4 160 mtib1047

a iv. nemzetközi karmesterverseny győztesei

1983. május 16.- vasárnap, a késő esti órákban díjkiosztó gálaesttel ért véget a zeneakadémián a magyar televízió iv. nemzetközi karmesterversenye. a százezer forintos első díjat craig zerbe /egyesült államok/ nyerte, a nyolcvanezer forintos második díjat andreas weiss /német szövetségi köztársaság/, a hatvanezer forintos harmadik díjat robert houlihan /írország/, aki egyúttal a közönségdíjat is megkapta. a versenyen negyedik helyezést a magyar ligeti andrás ért el, aki vas megye tanácsának különdíjában is részesült, szokolay sándor concerto című művének dirigálásáért. ötödik lett wolfgang rögnér /német demokratikus köztársaság/, hatodik pedig oliver dohnányi /csehszlovákia/. /mti/

dal/ka/s ie

14.58 160583 0765

as

..-

sb0042 4 130 mtib1048

balesetek

1983. május 16. - a hét végén az országban 127 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt. a balesetek közül nyolc halálos kimenetelű volt, 57-en súlyos és 62-en könnyű sérülést szenvedtek.

borsod megyében cigánd belterületén lakatos bertalan 44 éves gépkocsivezető helyi lakos tehergépkocsival elütötte a kerékpárját toló terjék józsefné 64 éves nyugdíjas, cigándi lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

cegléd belterületén nyiri jános 30 éves máv-dolgozó, helyi lakos motorkerékpárjával áttért az uttest bal oldalára, felhajtott a gyalogjárdára és felborult, melynek következtében a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint nyiri jános figyelmetlenül vezette motorkerékpárját.

tolna megyében szedres külterületén mocsán ottó 46 éves gátnér, medinai lakos oldalkocsis motorkerékpárjával egy kanyarban kisodródott, majd áttért az uttest bal oldalára és ott az utmenti árokba borult, melynek következtében a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette motorkerékpárját.

békés külterületén a kettős-körös gátjáról kmecskó györgy 34 éves segéd munkás, békési lakos motorkerékpárjával lesodródott és a vízbe esett, melynek következtében olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

hódmezővásárhely belterületén egy kereszteződésben szabó lászló 30 éves előadó, helyi lakos személygépkocsijával kisodródott az uttestről és egy ház falának ütközött. a baleset következtében szabó lászló és utasa vékony edit 17 éves segéd munkás, hódmezővásárhelyi lakos a helyszínen meghalt, a másik utas pedig súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint szabó lászló nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

hajdu megyében polgár külterületén kostyó imre 20 éves géplakatos, tiszapalkonyai lakos személygépkocsijával elütötte az uttest szélén közlekedő jónás gabriella 17 éves tanuló, debreceni lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a személygépkocsi vezetője nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

/folyt. köv./

fr/pá/s -
15.04 160583 2254

-.-

sb0043 4 130 mtib1049

balesetek /2. rész/

pest megyében verőcsemaros belterületén egy segéd motoros kerékpáros elütötte gellei andor 89 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint az idős ember féktávolságon belül lépett a jármű elé. a baleset körülményeit vizsgálják a szakértők.

fejér megyében, baracs belterületén juhász jános 25 éves állatgondozó, dunaujvárosi lakos segéd motoros kerékpárjával felborult, és az őt előzni szándékozó személygépkocsi keresztülment rajta. juhász jános kórházba szállítás után sérüléseibe belehalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint juhász figyelmetlenül közlekedett.

heves megyében egerfarmos határában a nyílt vasuti pályán egy tehervonat halálra gázolta kucik lajos 32 éves segéd munkás, egyeki lakost. a baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

a szabolcs megyei piricsén egy lakóház építkezésénél korodi józsef 21 éves segéd munkás, helybeli lakos egy házilag készített betonkeverőgéptől munka közben olyan súlyos áramütést szenvedett, hogy a helyi orvosi rendelőben meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

fr/pá/s ie
15.08 160583 1263

-.-

sb0044 4 130 mtib1051

életmentőket tüntettek ki miskolcon

1983. május 16. - életmentőket tüntettek ki hétfőn miskolcon. temesvári pál és hornyi nándor, a miskolci vasutas sportklub uszódzói tavaly év október 12-én a miskolci szabadság fürdő uszodájában megmentették a kilenc éves gyömbér tamás miskolci tanuló életét. a kisfiu az uszódzése befejezése után még beugrott a vízbe. közben a fürdő uszómestere megnyitotta a medence lefolyóvezetékének csapját, s a gyereket a víz sodrása elragadta, lába a lefolyócsatorna nyílásába szorult. elmerülését édesanyja vette észre. kiáltására temesvári pál - melegítőbe öltözötten - azonnal a vízbe ugrott, hogy a gyereket kimentse. ez azonban az áramló víz ereje miatt nem sikerült. sőt az ugyancsak vízbe ugró hornyik nándorral együtt sem tudták kihuzni a szerencsétlen fiút. végül is

M

temesvári pál elzárta a Lefolyónyilás csapját, így tudták gyömbér tamást, valóban az utolsó pillanatban kimenteni, s mesterséges lélegzetetessel, masszázzsal életre kelteni.

temesvári pálnak és hornyk nándornak Ladányi józsef, borsod megye tanácsának elnöke nyújtotta át a minisztertanács által adományozott emlékérmeket. /mti/
bas/er az ie

15.14 160583 1169

-. -

sb0045 4 150 mtib1053

nemzetközi vásár poznanban - sajtótájékoztató

1983. május 16. - ötvenötödör rendezik meg az idén poznanban a hagyományos nemzetközi vásárt, amelyen várhatóan harminc ország kiállítói vesznek részt - jelentették be hétfőn a lengyel kultúra budapesti székházában megtartott sajtótájékoztatón. eddig összesen ezer külföldi cég és mintegy ezerháromszáz lengyel vállalat igényelt kiállítási területet a poznani vásárvárosban. a június 12-19. között megrendezésre kerülő vásárnak 16 magyar külkereskedelmi vállalat is résztvevője lesz, egyebek közt az elektroimpex, a mogürt, a komplex, a metrimpex. kiállítási területük 1100 négyzetmétert foglal el.

- mind a résztvevők száma, mind az eddig lekötött kiállítási terület nagysága az érdeklődés növekedésére utal - mondotta andzej byrt, a poznani nemzetközi vásár vezérigazgatója. ez jórészt annak köszönhető, hogy a lengyel gazdaságban némi élénkülés tapasztalható. a külkereskedelem eredményei biztatóak, az utóbbi időben sikerült mind a szocialista, mind a kapitalista országokba irányuló exportot növelni. azon kívül, hogy a poznani vásár jó alkalmat teremt a külföldi kereskedelmi kapcsolatok bővítésére, a lengyelországban bevezetett gazdasági reform óta önálló külkereskedelmi joggal rendelkező vállalatok, szövetkezetek és magánvállalkozások számára az első külkereskedelmi tapasztalatok megszerzésének is jó lehetősége. a nemzetközi bemutatón az idén előtérbe kerülnek a mezőgazdasági gépek, berendezések - mintegy hatezer négyzetmétert foglalnak majd el -, exportajánlatként jelennek meg a különböző műszaki-szellemi termékek, ipari eljárások, technológiák, licencek, kiállítanak a külföldi polonia cégek, és bemutatkozik lengyelország iparművészete.

M

a sajtótájékoztatón ismertették a poznani vásárváros jövő évi kiállítási programját is, amely gazdagabb lesz az ideinél. áprilistól októberig nyolc nemzetközi bemutatót tartanak, amelyeken csaknem minden iparág újdonságainak felvonultatására teremtenek lehetőséget. /mti/
os/ka/er sl ie

15.37 160583 2020

-. -

sb0046 4 130 mtib1054

nagyobb figyelmet a fürdőző gyermekeknek

1983. május 16. - a meleg, napsütéses hétfőn sokan töltötték családjukkal pihenőnapjukat a szabadban, a strandokon. a nyár ugyan még csak izelítőt adott forróságából, de máris tragédiákhoz vezetett, hogy sokan figyelmetlenné váltak. a miskolctapolcai strandon fürdőzés közben a vízbe fulladt szabó sándor 7 éves tanuló, helyi lakos, s ugyancsak strandolás közben lelte halálát a hajduszoboszlói gyógyfürdő medencéjében egri róbert négyéves, hajduszoboszlói kisgyermek. mindkét baleset körülményeinek tisztázására, és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

szolnok megyében is volt áldozata a strandolásnak: kisköre külterületén a tiszában fürdött és vízbe fulladt sallai jános 19 éves gépkezelő, abádszalóki lakos.

elsősorban a felnőttek meggondolatlansága miatt, a kellő körültekintés híján történhetnek meg az ilyen tragédiák - figyelmeztetnek a vizsgálatok tényei. ez még csak az első igazán meleg, fürdőzésre alkalmas hétfője volt, a valódi strandszezon csak ez után következik. nagyobb körültekintéssel, figyelemmel elkerülhetők ezek a gyermekbalesetek. /mti/
fr/ka/er -ár ie

15.39 160583 1176

M

-. -

sb0047 4 150 mtib1055

egészségügyi intézmények és a biztosító a mozgássérültekért

1983. május 16. - az állami biztosító vezérigazgatója és a semmelweis orvostudományi egyetem ortopéd klinikájának, az országos röntgen- és sugárfizikai intézetnek, az orvostovábbképző intézet ortopéd tanszékének, valamint a mozgáskorlátozottak országos szövetségének képviselői hétfőn megállapodást írtak alá a mozgásszervi megbetegedések gyógyításával kapcsolatos kutatások és a gyakorlati gyógyítómunka segítéséről, a megállapodás értelmében a biztosító mindezt anyagilag támogatja.

egyebek között gyorsítják a mozgássérült gyermekek műtéti lehetőségeinek kutatását, fejlesztik a reumás betegségek műtéti megoldásait, az országos röntgen- és sugárfizikai intézet bővíti az ultrahang-diagnosztikai szakellátást, a mozgáskorlátozottak országos szövetsége pedig a sérültek életkörülményeit javítja a biztosító támogatásával. /mti/
mg/mi/er sl ie

15.41 160583 0927

-.-

sb0048 4 130 mtib1056

szépvölgyi zoltán athénbe utazott

1983. május 16. - szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke vasárnap este küldöttség élén - athén főpolgármesterének meghívására - hivatalos látogatásra görögországba utazott, bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent pantelis economou, a görög köztársaság budapesti nagykövete. /mti/
fr/zsu/er -ár ie

15.43 160583 0361

-.-

sb0049 4 130 mtib1057

az obt elismerése lengyel békemozgalmi tisztségviselőnek

1983. május 16. - az országos béketanács elnöksége wieslaw gornickinak, a lengyel békebizottság alelnökének, a béke-világtanács tagjának a nemzetközi békemozgalomban végzett kimagasló tevékenységének, s a lengyel-magyar békemozgalmi kapcsolatok elmélyítésében szerzett érdemeinek elismeréseként az obt kitüntető jelvényét adományozta, amelyet hétfőn sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke adott át. a kitüntetés átadásánál jelen volt andrzej zabinski, a lengyel népköztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. ^{orvosi} ^{budapest}

a lengyel ^{orvosi} ^{budapest} békebizottság alelnöke magyarországi látogatása során részt vett és felszólalt a béke hónap több rendezvényén, megbeszélést folytatott az obt vezetőivel a két mozgalom együttműködéséről. az országos béketanács a lengyel testvérszervezet küldöttségét magyarországi látogatásra hívta meg. wieslaw gornicki elutazott budapestre. /mti/
pá/er -ár ie

15.46 160583 0957

-.-

sb0050 4 130 mtib1058

koszoruzási ünnepség

1983. május 16. - zöld sándor orvos, a magyar kommunista és munkásmozgalom kiemelkedő személyisége születésének 70. évfordulója alkalmából május 19-én, csütörtökön 10 órakor a mező imre uti temetőben lévő sírjánál koszoruzási ünnepséget rendeznek. /mti/
mi/er -ár ie

15.47 160583 0304

-.-

sb0051 4 160 mtib1059

magyar katonaművészek szíriában

1983. május 16. - a magyar néphadsereg művészegyüttese kéthetes vendégszereplésre utazott a szíriai arab köztársaságba. kilenc alkalommal mutatják be műsorukat; damaszkuszban és más városokban lépnek fel a szíriai hadsereg katonái előtt. /mti/
ka/er -ár ie

15.48 160583 0305

-.-

sb0052 4 160 mtib1060

kazal László temetése

1983. május 16. - kazal László érdemes művésznek, a vidám színpad tagjának a temetése május 24-én, kedden fél tizenkettőkor lesz a farkasréti temetőben. /mti/
dal/ka/er -ár ie

15.49 160583 0214

-.-

sb0053 4 160 mtib1061

a ,,legszebb kotta,,

1983. május 16. - Liszt Ferenc összes zongoraművének kritikai kiadása nyerte el a magyar zeneművészek szövetségének a Legszebb kották jutalmazására alapított különdíját. Láng István főtávkár hétfőn adta át a díjat Varga Dezsőnek, a zeneműkiadó vállalat műszaki szerkesztőjének a sorozat utolsó köteteinek grafikai megtervezéséért. /mti/
dal/mm/er ie

15.50 160583 0387

-.-

sb0054 4 130 mtib1062

meghalt Kisbali István

1983. május 16. - Kisbali István, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1930-tól volt a párt tagja, életének 78. évében elhunyt.

hamvasztás után búcsuztatásáról később történi intézkedés.

az mszmp saltótarjáni járási bizottsága

/mti/
csiz/mfné/er az ie

15.53 160583 0394

-.-

sb0055 4 180 mtib1063 /közönségszolgálat/

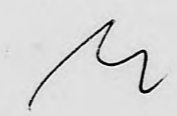
a fővinform jelenti

1983. május 16. - május 17-én, kedden reggel 5 órától szerda reggel 5 óráig fél szélességben lezárják Újpesten a Megyeri utat a Főti ut kereszteződésében, valamint a Pintér utcát a Megyeri uti torkolatánál. a Megyeri ut másik utpályáját 18-án, szerdán reggel 5 órától csütörtök reggel 5 óráig zárják le a Főti uti kereszteződésben. ez idő alatt a január 10. teret teljes szélességében lezárják a Megyeri ut kereszteződésében. a tér Megyeri uttal szemben levő oldalát 19-én, csütörtökön reggel 5 órakor zárják le teljes szélességében, a lezárás itt csak egy napig tart.

elkészült az új Boráros téri autóbusz végállomás a IX. kerületi Közraktár utcában. ezért május 17-től, keddtől megszűnik a Szamuely utcai ideiglenes végállomás, és a 12a, a 12-es gyors és a 15-ös jelzésű autóbuszok a Közraktár utcából indulnak. /mti/

an/ig ár ie

15.57 160583 0874

-.-

sb0056 4 150 mtib1064

üzembe helyezték a volán salgótarjáni rehabilitációs műhelyét

1983. május 16. - rehabilitációs szerelőcsarnokot helyeztek üzembe a nógrád megyei volán vállalat salgótarjáni központi telepén. a háromhajós, összesen hétszázharminckét négyzetméter alapterületű üzem kivitelezésére a volán országos rehabilitációs bizottsága és a nógrád megyei tanács anyagi támogatásával csaknem tizenegy millió forintot költöttek.

a nógrád megyei közlekedési vállalat száznál több megváltozott munkaképességű dolgozóját eddig is foglalkoztatta, sokat közülük azonban nem tudtak képzettségüknek megfelelő beosztáshoz juttatni. ezt a gondot enyhíti a hétfőn üzembe helyezett rehabilitációs műhely, amelynek gépeit, berendezéseit úgy válogatták össze, hogy a csökkent munkaképességű szerelők, karosszéria lakatosok, autóvillamossági műszerészek és más járműjavító szakemberek mentesüljenek a nehéz fizikai munka terhe alól és teljes értékű szakmunkásként vehessenek részt a termelésben.

az új üzemnek minden lehetősége megvan a nyereséges működéshez, hogy az eredeti humanitárius célok mellett gyorsan megtérüljenek a befektetett milliók is. egyik alapvető feladat például a fődarabjavítás, amellyel sok új alkatrész árát takaríthatja meg a vállalat. karambolos tehergépkocsik, autóbuszok javításával, kocsibontással a megyében jelenleg csak a volán rehabilitációs üzem foglalkozik, ez is nyereségesnek ígérkező szolgáltatás. később vállalják teherautók futójavítását is, amellyel jelenleg szintén nem foglalkoznak a nagy szervizek. /mti/

csiz/mfné/s az ie

15.59 160583 1567

--

sb0057 4 160 mtib1065

felavatták ádám jenő siremlékét

1983. május 16. - ádám jenő zenetudósnak, kodály zoltán egykori munkatársának siremlékét - kelemen kristóf szobrászművész alkotását - hétfőn avatták fel szülőhelyének temetőjében, szigetszentmiklóson. ez alkalomból mondott beszédében szokolay sándor zeneszerző méltatta a zenetudós munkásságát. a budapesti szamuely tibor általános iskola ádám jenő nevét viselő énekkara adott az emlékünnepe befutójának részében összeállítást névadója szerzeményeiből. /mti/

vir/mv/s az ie

16.00 160583 0522

--

sb0058 4 160 mtib1066

kerámikus és fotósok kiállítása

1983. május 16. - négy fejeér megyei művész - fánicsik mária kerámikus, borbély béla, nagy ottó és szabó imre fotós - kiállítását nyitották meg hétfőn székesfehérvárott, az építők pintér károly művelődési házában. a tárlaton a népművészet hagyományait föllelevenítő bájos kerámiafigurákat láthat a közönség, s fotókon a dunántúli megye néprajzi emlékeit, műemlékeit, jellegzetes faragott fejfákat, évszázados, öreg kapukat, haranglábakat, s fazekas-munkákat. a kiállítást május 30-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

dáv/fné/ig az ie

16.03 160583 0586

--

sb0059 4 150 mtib1067

videoton számítástechnikai termékek a bnv-n - sajtótájékoztató

1983. május 16. - a bnv-n kiállított új videoton számítástechnikai berendezésekről tájékoztatták az újságírókat hétfőn, a székesfehérvári vállalat vezetői, mint elmondták, minden bizonnyal nagy érdeklődést fog kiváltani az új mikroszámítógépcsalád, amelynek most kiállítják az úgynevezett personal, azaz személyi számítógéptípusát is. az új berendezések adatfeldolgozási feladatokat is ellátnak, áruk 300 ezer forinttól két és félmillió forintig terjed. olyan új, nagy-számítógép is látható majd, amelyknél, ha bármely egység meghibásodik, automatikusan bekapcsolódik egy tartalék egység, tehát a rendszer működése mindig folyamatos. új terminálokkal és programrendszerekkel is megismertetik a szakembereket és a nagyközönséget.

a videoton számítástechnikai gyárának vezetői arról is beszámoltak, hogy a vállalat ebben az évben a tavalyinál több, összesen 5 milliárd forint értékű számítástechnikai gyártmányt állít elő, aminek 80 százalékát külföldre szállítják. /mti/

sz/gg/ig sl ie

16.08 160583 1072

-.-

sb0060 4 130 mtib1068

megjelent a társadalmi szemle májusi száma

1983. május 16. - a társadalmi szemle májusi száma közzéteszi a központi bizottság 1983. április 12-13-i ülésének határozatát és kádár jános előadói beszédét.

„merre fordul a nyugati világ?“, címmel rényi péter átfogó elemzést ad a mai nemzetközi viszonyokról, s felvázolja a fejlődési irányokat befolyásoló-meghatározó fő tényezőket. salgó lászló cikke az el nem kötelezett országok 7. csúcserőkezletéről számol be.

„kooperáció és szakosítás a kgst-országok élelmiszertermelésében“, címmel balogh andrás összefoglalja az agráregyüttműködésről rendezett magyar-szovjet tudományos konferencia legfontosabb felszólalásait.

M

földes károly „az árugazdaság szerepe a szocializmus fejlődésében“, címmel írt tanulmányt a folyóiratba. történelmi nézőpontból és a magyar fejlődés tapasztalatai alapján tárgyalja az áruviszonyok általános tartamát, a szocialista elsajátítás, a szocialista piac és állami szabályozás kérdéseit, a hosszabb távon ható tényezőket és a nemzetközi összefüggéseket.

a „politikus-pályák“, című sorozatban ezúttal rajk lászló és erdei ferenc életutját és személyiségét ismerhetjük meg. az előbbit sipos péter, az utóbbit huszár tibor írta.

középiskoláink jövőjéről vitázik horváth györgy cikke, amelyre a szerkesztőség részletesen válaszol.

dr. hahn istván két nemrég megjelent könyv kapcsán áttekintést ad az ázsiai termelési mód kutatásában elért eredményekről, még megválaszolatlan kérdéseiről és a körülötte folyó vitákról is. /mti/

-ár/s ie

16.09 160583 1563

-.-

sb0061 4 150 mtib1069

országos szállítási tanácskozás szekszárdon

1983. május 16. - fuvarozók és fuvaroztatók háromnapos országos tanácskozása kezdődött hétfőn szekszárdon, háromszáznál több résztvevővel, a közlekedéstudományi egyesület rendezésében. a plenáris és a szekció ülések fő témája: a közületi járművek jó kihasználása, ezzel kapcsolatosan a korszerű szállítási technológiák, üzemeltetési formák ismertetése. e témakörökből minisztériumi, vállalati, vasuti és volán-szakemberek mintegy harminc előadást, illetve korreferátumot tartanak. /mti/

gem/kjné/s az ie

16.12 160583 0567

M

-.-

sb0062 4 130 mtib2001 /embargó: 18 óráig/

hazánkba érkezik a zimbabwei miniszterelnök

1983. május 16. - Lázár Györgynek, a minisztertanács elnökének meghívására a közeli napokban hivatalos látogatásra hazánkba érkezik Robert Mugabe zimbabwei köztársaság miniszterelnöke. /mti/

ka/s -ár sn

17.01 160583 0262

-. -

sb0063 4 130 mtib2002

a keresztyén békekonferencia küldöttségének látogatása afrikában

1983. május 16. - a keresztyén békekonferencia /kbk/ nemzetközi egyházi szervezet küldöttsége vásárnap befejezte nyugat-afrikai körutját, amelynek során ellátogatott Szenegálba, Sierra Leoneba, Togóba, Beninbe és Nigériába. A dr. Tóth Károly budapesti református püspök, a keresztyén békekonferencia elnöke által vezetett delegáció találkozott keresztyén és mohamedán egyházi vezetőkkel, továbbá a dél-afrikai és a palesztin felszabadítási mozgalom képviselőivel. A küldöttség tagjait fogadta Kerekou Benini államelnök és a szenegáli elnökségi ügyek államminisztere. Togo fővárosában megbeszélést tartottak az össz-afrikai keresztyén konferencia és a keresztyén békekonferencia képviselői, s nagygyűléseken is ismertették a keresztyén békemozgalom törekvéseit. A két szervezet által kiadott közös sajtónyilatkozat hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az afrikai keresztyének fokozottabban vegyenek részt a békéért és az igazságosságért tett erőfeszítésekben. /mti/

↓ ahmed

gg/ig sn

17.07 160583 1058

-. -

sb0064 4 150 mtib2003

a tot ülése /1.rész/

1983. május 16. - az múltévi gazdálkodás tapasztalatait és az ideai teendőket vitatta meg hétfői ülésén a termelőszövetkezetek országos tanácsa a termelőszövetkezetek házában tartott ülésen - amelyen Szabó István elnökölt - megjelent és felszólalt Marjai József, a kormány elnökhelyettese, Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, és Zsuffa Ervin, az MSZMP KB osztályvezető-helyettese.

Elek János, a tot főtitkára beszámolójában elmondta: bebizonyosodott, hogy a TSZ-ek képesek legnagyobb természeti kincsünk, a termőföld jobb hasznosítására, ezzel megteremtették a lehetőséget a nagyobb gabonakivitelre, és biztosították gazdaságtörténetünk eddigi legnagyobb állatállományának zavartalan takarmányozását. A kis- és nagyüzem szerves munkakapcsolata módját nyújtott olyan szervezési megoldásokra, és munkamegosztásra, ami lehetővé tette a nagy-, illetve kisüzem előnyeinek a közös gazdaságok irányító-, szervező- és ellátótevékenységére alapozott együttes kihasználását. Mindennek különös jelentősége van most, amikor a nagyüzemi fejlesztésnek gyakran gátat szab a források szűkössége. A főtitkár rámutatott: a TSZ-ek jobban kihasználták a már meglevő lehetőségeket, a nagyüzemekben felismerték, hogy a drágább, ám kényelmesebb megoldások helyett eredményesen alkalmazhatják az olcsóbb, hagyományosabb megoldásokat anélkül, hogy a termelés határfoka bármit is csökkenne.

A főtitkár elmondta, hogy sokoldalubbá vált a szövetkezeti tevékenység; a gazdaságok bátran vállalkoznak az alaptevékenység kiegészítésére, ugyanakkor felhívta a figyelmet: néhol kellő ellenőrzés nélkül folytatják a kiegészítő tevékenységet a telephelyen kívül, a gazdaság székhelyétől elszakítva és nagyobb távolságban, ilyenkor kedvezőtlen kísérőjelenségek adódhatnak, ezek ellen határozottan fel kell lépni.

Elek János a továbbiakban beszámolt arról, hogy az ideai termés megalapozása jól sikerült, az üzemek szorgalmas munkája nyomán szépek a tavaszi vetések, mindenhol elkészültek az időszerű munkákkal. Gondok voltak viszont a tavaszi műtrágyaellátásban, ami arra figyelmeztet: az anyagi-műszaki ellátás színvonalát meghatározónak kell tekinteni az előirányzott teljesítmények szempontjából. A technikai feltételek romlása ugyanis esetenként veszélyeztetné az ágazat ígéretes eredményeinek teljesítését.

A tot főtitkára rámutatott: az ideai nagyobb készletek birtokában esetleg tovább romlanak az értékesítési feltételek, ezért - a mém kezdeményezésével egyetértve - sürgősen növelni kell egyebek között a bortároló teret. /folyt. köv./ jf/er/s -

17.29 160583 2606

-. -

sb0062 4 130 mtib2001 /embargó: 18 óráig/

hazánkba érkezik a zimbabwei miniszterelnök

1983. május 16. - Lázár Györgynek, a minisztertanács elnökének meghívására a közeli napokban hivatalos látogatásra hazánkba érkezik Robert Mugabe zimbabwei köztársaság miniszterelnöke. /mti/

ka/s -ár sn

17.01 160583 0262

--

sb0063 4 130 mtib2002

a keresztyén békekonferencia küldöttségének látogatása afrikában

1983. május 16. - a keresztyén békekonferencia /kbk/ nemzetközi egyházi szervezet küldöttsége vásárnap befejezte nyugat-afrikai körutját, amelynek során ellátogatott Szenegálba, Sierra Leoneba, Togóba, Beninbe és Nigériába. A dr. Tóth Károly budapesti református püspök, a keresztyén békekonferencia elnöke által vezetett delegáció találkozott keresztyén és mohamedán egyházi vezetőkkel, továbbá a dél-afrikai és a palesztin felszabadítási mozgalom képviselőivel. A küldöttség tagjait fogadta Kerekou Benini államelnök és a szenegáli elnökségi ügyek államminisztere. Togo fővárosában megbeszélést tartottak az össz-afrikai keresztyén konferencia és a keresztyén békekonferencia képviselői, s nagygyűléseken is ismertették a keresztyén békemozgalom törekvéseit. A két szervezet által kiadott közös sajtónyilatkozat hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az afrikai keresztyének fokozottabban vegyenek részt a békéért és az igazságosságért tett erőfeszítésekben. /mti/

↓ ahmed

gg/ig sn

17.07 160583 1058

--

sb0064 4 150 mtib2003

a tot ülése /1.rész/

1983. május 16. - az múltévi gazdálkodás tapasztalatait és az ideai teendőket vitatta meg hétfői ülésén a termelőszövetkezetek országos tanácsa a termelőszövetkezetek házában tartott ülésen - amelyen Szabó István elnökölt - megjelent és felszólalt Marjai József, a kormány elnökhelyettese, Vánca Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, és Zsuffa Ervin, az MSZMP KB osztályvezető-helyettese.

Elek János, a tot főtitkára beszámolójában elmondotta: bebizonyosodott, hogy a TSZ-ek képesek legnagyobb természeti kincsünk, a termőföld jobb hasznosítására, ezzel megteremtették a lehetőséget a nagyobb gabonakivitelre, és biztosították gazdaságtörténetünk eddigi legnagyobb állatállományának zavartalan takarmányozását. A kis- és nagyüzem szerves munkakapcsolata módot nyújtott olyan szervezési megoldásokra, és munkamegosztásra, ami lehetővé tette a nagy-, illetve kisüzem előnyeinek a közös gazdaságok irányító-, szervező- és ellátótevékenységére alapozott együttes kihasználását. Mindennek különös jelentősége van most, amikor a nagyüzemi fejlesztésnek gyakran gátat szab a források szűkössége. A főtitkár rámutatott: a TSZ-ek jobban kihasználták a már meglévő lehetőségeket. A nagyüzemekben felismerték, hogy a drágább, ám kényelmesebb megoldások helyett eredményesen alkalmazhatják az olcsóbb, hagyományosabb megoldásokat anélkül, hogy a termelés határfoka bármit is csökkenne.

A főtitkár elmondta, hogy sokoldalubbá vált a szövetkezeti tevékenység; a gazdaságok bátran vállalkoznak az alaptevékenység kiegészítésére, ugyanakkor felhívta a figyelmet: néhol kellő ellenőrzés nélkül folytatják a kiegészítő tevékenységet a telephelyen kívül, a gazdaság székhelyétől elszakítva és nagyobb távolságban, ilyenkor kedvezőtlen kísérőjelenségek adódhatnak, ezek ellen határozottan fel kell lépni.

Elek János a továbbiakban beszámolt arról, hogy az ideai termés megalapozása jól sikerült, az üzemek szorgalmas munkája nyomán szépek a tavaszi vetések, mindenhol elkészültek az időszerű munkákkal. Gondok voltak viszont a tavaszi műtrágyaellátásban, ami arra figyelmeztet: az anyagi-műszaki ellátás színvonalát meghatározónak kell tekinteni az előirányzott teljesítmények szempontjából, a technikai feltételek romlása ugyanis esetenként veszélyeztetné az ágazat ígért eredményeinek teljesítését.

A tot főtitkára rámutatott: az ideai nagyobb készletek birtokában esetleg tovább romlanak az értékesítési feltételek, ezért - a mém kezdeményezésével egyetértve - sürgősen növelni kell egyebek között a bortároló teret. /folyt. köv./ jf/er/s -

17.29 160583 2606

--

1983.05.16.

sb0065 4 150 mtib2004

a tot ülése /2. rész/

a mém-mel közösen a tsz-ek érdekképviselői szervei azon fáradoznak, hogy már az első félévben tisztázódjanak a gyümölcsértékesítési lehetőségek és a felvásárlási árak. Eleki János az állattenyésztés jövedelmezőségének alakulásával foglalkozva szóvá tette, hogy romlott a tejtermelés jövedelmezősége.
/folyt. köv./ jf/er/s sn

17.33 160583 0364

--

sb0066 4 130 mtib2005

örmény delegáció

1983. május 16.- Jurij Hodzsamirjannak, az örmény szszk minisztertanácsa elnökhelyettesének vezetésével delegáció érkezett Budapestre. a küldöttséget az mszbt székházában hétfőn fogadta Biró Gyula, a társaság főtitkára. a találkozón jelen volt Ivan Bagyul, a Szovjetunió magyarországi nagykövetségének tanácsosa, a szovjet baráti társaságok szövetségének magyarországi képviselője is. /mti/

ka/s sn
17.35 160583 0432

--

sb0067 4 130 mtib2006

hazaérkezett Biró Gyula, az mszbt főtitkára

1983. május 16.- hazaérkezett a német demokratikus köztársaságból Biró Gyula, az mszbt főtitkára, aki Berlinben részt vett a német-szovjet baráti társaság május 12-13-án megrendezett xii. kongresszusán. /mti/

ka/s -ár sn
17.36 160583 0280

--

1983.05.16.

sb0068 4 130 mtib2007

hazaérkezett Gyenes András

1983. május 16.- hétfőn hazaérkezett Koppenhágából az mszmp küldöttsége, amely Gyenes Andrásnak, a központi ellenőrző bizottság elnökének vezetésével részt vett a dán kommunista párt xxvii. kongresszusán. /mti/

ka/s ag sn
17.36 160583 0265

--

sb0069 4 160 mtib2008

a Herman Ottó Múzeum aranyai

1983. május 16. - Erdélyben, Bizáncban, Olaszországban vert aranypénzek, a török kiűzetésének emlékére kiadott emlékérem látható azon a kiállításon, amelyet hétfőn nyitottak meg Miskolcon, a Herman Ottó Múzeumban.

az intézmény nagyértékű aranypénz gyűjteményének csaknem kétszáz darabja került most közönség elé, olyan ritkaságok is, mint a nagybányán 1682-ben vert tíz dukátos aranypénz, amelynek anyagát feltehetően az ottani bányákból termelték ki. bemutatták az egykori pápai államhoz tartozó beneventumi hercegség bizánci mintára vert aranypénzét és az V. Károly francia király által a xiv. században kiadott érmét. a gyűjteményben szerepel a bizánci Pulchermina császárnő által veretett pénz, valamint egy olyan aranypénz, amelyet az v-vi. században készítettek.

az Erdélyben vert pénzek gyűjteményében található Báthory Kristóf 1577-ben kiadott öt dukátosa, amelynek súlya tizenöt grammot tesz ki. a pénzek különösen finom metszésükkel tűnnek ki, a készítésükhöz szükséges verőtökeket a híres Erdélyi ötvösök készítették. /mti/

kör/s az sn

17.43 160583 1105

--

1983.05.16.

sb0070 4 150 mtib2010

a tot ülése /3. rész/

1983. május 16. - a tanácskozáson felszólalt marjai józsef, a kormány elnökhelyettese. bevezetőben méltatta az agrárgazdaság eredményeit. kifejtette: a magyar mezőgazdaság eredményei kiállják a nemzetközi összehasonlítást, és azt bizonyítják, hogy az ágazat a nehezebb gazdálkodási feltételeik ellensúlyozására is képes. a tavalyi év, valamint 1983 eddig eltelt időszakának teljesítményei arról tanuskodnak, hogy az agrártermelők egyre inkább képesek a rugalmas alkalmazkodásra, a gazdálkodás feltételei korántsem állandóak, az elmúlt időszakban is gyakran módosultak, a világpiaci árváltozások erőteljesen befolyásolták a hazai termelők szándékait is, ám az élelmiszer-gazdaság ilyen helyzetben is képes volt a korábbi teljesítmények tulszárnyalására. mindezzel igen nagy mértékben hozzájárult az ország gazdasági helyzetének stabilizálásához és nemzetközi fizetőképességének megőrzéséhez. a termelők lehetővé tették a kiegyensúlyozott belföldi ellátást, sőt egyes területeken a javítást is, számos tanujelét adták annak, hogy nemcsak eredményeik megőrzésére, hanem a továbblépésre is képesek.

marjai józsef foglalkozott a nemzetközi gazdasági helyzet alakulásával. elmondotta: a világ-gazdaság egyes területein ugyan az élénkülés jelei mutatkoznak, ám az általános politikai helyzet továbbra sem kedvez a normális piaci folyamatoknak; ezért várhatóan ujratermelődnek az elmúlt időszaknak a a nemzetközi agrárpiacon is megmutatkozott ellentmondásai. magyarország számára ugyanakkor nem járható út az agrártermelés mesterséges közgazdasági környezetének kialakítása, az eddiginél több eszközt nem tudunk biztosítani, így a meglévő erők, képességek még jobb kihasználásával kell továbbra is dinamikus növelnünk a mezőgazdasági termelést.

szólt arról, hogy a következő időszakban a piacképesség javításával növelni kell az exportot. a növénytermelésben is már arra van szükség, hogy az európai átlagot meghaladó minőségű árut adjanak a hazai gazdaságok.

/folyt. köv./ jf/er/s

18.16 160583 2026

--

1983.05.16.

sb0071 4 150 mtib2011

a tot ülése /4.rész/

a hustermelésben ezen túlmenően előtérbe kerül az egyes ágazatok közötti arányok módosítása; több figyelmet kell fordítani a szarvasmarha-ágazat teljesítményének javítására. jobban kell számolni a külföldi piac igényeivel, a szállítási határidők, a fajták, és a minőség iránti követelményeivel. ezeket az elvárásokat részben a szabályozórendszernek kell közvetítenie a termelőkhez, fenntartva azok érdekeltségét a termelés egész vonalán. leszögezte, hogy a támogatások bővítésére nincsen mód, és így a ténylegesen rendelkezésre álló lehetőségekkel kell az eddiginél jobban gazdálkodni. mindez nem zárja ki, sőt megköveteli, hogy a termelők valóban jogos észrevételeit nagy körültekintéssel vizsgálják meg, és ennek megfelelően - a lehetőségek figyelembe vételével - hozzák meg a szükséges intézkedéseket.

ezután az országos tanács megvitatta a termelősövetkezeti gazdálkodás időszerű kérdéseit. /mti/

jf/er/s sn
18.19 160583 0956

--

sb0072 4 130 mtib2012

sajtótájékoztató uttörőrendezvényekről

1983. május 16. - a gyermeknaphoz kapcsolódva országszerte gyermek majálisokat rendeznek május utolsó hétvégéjén - jelentette be varga lászló, a magyar uttörők szövetségének főtitkára hétfőn a kisz központi bizottsága székházában megtartott sajtótájékoztatón.

budapesten a városliget ad otthont az egésznapos gazdag, kulturális, szórakoztató programnak. közismert művészek - bábosok, zenészek, pantomimosok, előadóművészek - adnak műsort, és sportbemutatókat is tartanak. a sajtóudvarban a közkezdelt ifjúsági lapok szerkesztőivel, munkatársaival találkozhatnak majd a gyerekek. kipróbálhatják majd kézügyességüket a majális vendégei az uttörőházak utcájában, ahol is a fővárosi uttörőházak szakkörei gondoskodnak változatos elfoglaltságról: a helyszínen készíthetnek bábokat, repülőmodelleket, sókerámiákat, különféle agyagformákat. a technika utcájában haditechnikai kiállítás lesz látható; bemutatkoznak majd a magyar honvédelmi szövetség különböző szakosztályai, s a modellezők is.

jf

1983.05.16.

a budapesti majálisra - az ország minden uttorócsapatából érkező meghívottakkal együtt - mintegy 10-15 ezer gyereket és szülőt várnak.

varga lászló beszélt arról is, hogy a gyermekmajálisok jó alkalmat kínálnak az uttoróvezetők viii. országos uttoró konferenciája előkészítéséhez. a csapatszintű tanácskozások már megkezdődtek, s a konferenciát decemberben miskolcon rendezik meg. értékelik az 1979-es, előző konferencia óta végzett munkát, és meghatározzák az elkövetkező esztendő feladatait.

a tájékoztató szó volt az ezévi uttoró nyár programjairól is. az 1 millió 240 ezer uttoró közül csak minden ötödik jut el a vakáció idején szervezett táborokba, üdülőközpontokba. miként elhangzott: az uttorószövetség keresi azokat a lehetőségeket, amelyek megoldhatnák minél több gyerek olcsó, tartalmas üdülését. a vándortáborok, a sátoztáborok mellett a szot üdülők ősparkjaiban, elhagyott, elnéptelenedett iskolákban, falvak egy-egy házában is szerveznek üdüléseket. az idén - kísérletként - megpróbálkoznak a „csere-család”, üdüléssel is, amely azt jelenti, hogy egy-egy fővárosi, illetve vidéken lakó család gyermekei kölcsönösen nyaralnak majd egymás otthonában. /folyt.köv./

km/tr/s -

18.24 160583 2255

-.-

sb0073 4 130 mtib2013

sajtótájékoztató...2. rész.

az idei nyáron egyelőre mindössze hét-nyolcszáz fiatal vakációzhat ilymódon családi környezetben. az uttorószövetség a fővárosban nyaraló fiataloknak a vidám parkba, az állatkerbe, a muzeumokba ingyenes jegyekkel könnyíti a hasznos programok szervezését. ősszel, a kísérlet tapasztalatait elemezve határoznak arról, hogy bővítsék-e ezt az üdülési formát.

az őszi programokról szólva elmondták, hogy nagyszabású társadalmi munkamozgalmat szerveznek majd az uttorók részvételével, s elsősorban környezetvédelmi munkára, az utcák, parkok csinosítására, hulladékgyűjtésre mozgósítják a pajtásokat. /mti/

km/tr/s -ár sn

18.25 160583 0663

-.-

1983.05.16.

sb0074 1 130 mtib2014

atallah-elutazás

1983. május 16. - hétfőn elutazott budapestről mohammed atallah, a libanoni fejlesztési és újjáépítési tanács elnöke, aki veress péter külkereskedelmi miniszter meghívására tartózkodott magyarországon. a két fél tárgyalásokat folytatott a magyar-libanoni gazdasági kapcsolatok fejlesztéséről, s aláírták az erre vonatkozó kormánymegállapodást. mohammed atallah-t fogadta marjai józsef miniszterelnök-helyettes is.

Látogatása során mohammed atallah a magyar kereskedelmi kamarában találkozott azoknak a magyar vállaltoknak vezetőivel, amelyek érdeklődnek a libanoni helyreállítási munkálatokba történő bekapcsolódás iránt. /mti/

jp/ig sn

18.26 160583 0679

-.-

sb0075 4 160 mtib2015

cs.uhrin tibor kiállítása debrecenben

1983. május 16. - cs. uhrin tibor festőművész tüzzománcaiból és olajképeiből rendezett kiállítás nyílt hétfőn a debreceni napló-klubban. a gazdag színvilágu, lírai fogantatású alkotások jó része jugoszlávia és görögország tengerparti vidékein készült. a kiállított alkotások között van az a kodály zoltán emlékére készült tüzzománca-munka, amelyen a felszállott a páva... című mű kottasorai mellett látható a nagy zeneszerző alakja. a tárlatot egy hónapig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

tár/éva/s az sn

18.29 160583 0563

-.-

sb0076 4 150 mtib2016

az ndk a tavaszi bnv-n

1985. május 16. - a tavaszi bnv-n elsősorban elektrotechnikai-elektronikai, valamint nehézgépipari termékeket mutat be a tíz kombinátot és hetven termelőegységet képviselő hét ndk-beli külkereskedelmi vállalat - tájékoztatta az ujságírókat walter mackowski kereskedelmi tanácsos hétfőn, az ndk budapesti nagykövetségén.

elmondotta, hogy a több mint 300 féle kiállított termék kiválasztásánál a magyar piac igényeit, a modern műszaki fejlődés irányát és követelményeit tartották szem előtt. ennek megfelelően összes kiállítási területük egyharmadán az elektronikai és elektrotechnikai termékeiket mutatják be. a tavaszi vásáron láthatók lesznek ndk-gyártmányú korszerű adatfeldolgozó berendezések, a legújabb elektronikus számítógépek, és olyan automatizálási rendszerek, melyek az iparban széles körben alkalmazhatók. a vásáron - egy siemens-martin kemence példáján - az automatizálási rendszerek gyakorlati alkalmazását is bemutatják. az automatikus rendszer segítségével a siemens-martin kemence évi acéltermelése 2700 tonnával növekedett, mégpedig úgy, hogy közben a termeléshez a korábbiaknál kevesebb energiát használtak fel. emellett többek között bemutatnak olyan energiatakarékos hűtő- és hőszivattyukat, amelyek a hulladékot is hasznosítják, vízmelegítésre használják. /mti/

pf/gg/ig sl sn
18.33 160583 1345

--

sb0077 4 160 mtib2017

fiatal képzőművészek kiállítása sopronban

1983. május 16. - a fiatal képzőművészek stúdiójának kiállítását megnyitották hétfőn a soproni festőteremben. a kiállítók: butak andrás, dávid vera, egyed lászló, gál tamás és vásárhelyi antal festőművészek tavaly részt vettek a soproni művésztelep munkájában, s ezúttal azokat a műveiket is az érdeklődők elé tárják, amelyeket az ikva-parti városban egy évvel ezelőtt készítettek. a felvonultatott csaknem negyven alkotás részint festmény, és grafika, részint vegyes technikával készült alkotás. /mti/

mzs/sza/s az sn

18.37 160583 0579

--

sb0078 4 150 mtib2018

hódmezővásárhelyi festőművészek kiállítása

1983. május 16. - szalay ferenc, németh józsef, hézsó ferenc hódmezővásárhelyi festőművészek műveiből kiállítás nyílt hétfőn a termelőszövetkezetek házában. a kiállítást eleki jános, a tot főttkára és bereczky loránd, a magyar nemzeti galéria főigazgatója nyitotta meg. a látogatók május 27-ig tekinthetik meg a tárlatot. /mti/

pf/s jf sn
18.39 160583 0401

--

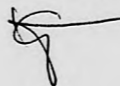
sb0079 1 130 mtib2019

régészeti kutatások eredményei

1983. május 16. - visegrádon és esztergomban tavaly, a nagyszabású építkezések során tudományos szenzációként értékelhető leletekre bukkantak a régészek: visegrádon a királyné palotája, esztergomban pedig a valódi királyi palota került napvilágra. egyebek között erről számoltak be a kutatók a magyar régészeti és művészettörténeti társulat ülésén, amelyet hétfőn a kossuth klubban tartottak.

visegrádon csaknem 50 esztendeje vallatják a föld belsejét: milyen tudományos értékű kincseket adhat még a ma emberének. a királyi palota területén az új múzeum létesítéséhez nagy területeket szánálnak. e munka során fedeztek fel egy a királyi palotához kapcsolódó szárnyat, ahogyan a tudósok és a korabeli források nevezik: a királyné palotáját. az ásatások nyomán egy, a xiv. században épült udvar körvonalai bontakoztak ki, amelyet kerengő övez. erről nyílik egy 10 x 8 méteres, nyolcszögletű kis kápolna, amelynek érdekessége, hogy boltozatát az oltárra és a padlózatra omolva találták meg. ez a kápolna a xv. század végének stílusában épült, a kutatók véleménye szerint a királyné magánkápolnája volt. a feltárt udvar közepén fehér carrarai márványtöredékekre bukkantak. a régészek feltételezése szerint ezek egy kut darabjai. korabeli források alapján valószínűleg a muzsák kutjáról van szó.

esztergomban - szintén az építkezések nyomán - bukkantak nem túl látványos, ám a jelenlegi tudományos ismereteknek ellentmondó leletekre. eddig ugyanis azt hitték, hogy az az épületegyüttes a királyi palota, amelyet az 1930-as években feltártak. erről azonban a legújabb kutatások bebizonyították, hogy csupán annak déli

szárnya, tulajdonképpen a királyi család magánlakosztálya volt. az igazi, nagy királyi palota maradványai tavaly kerültek napvilágra a már ismeritől északra, a dunai oldalon. ez, a xi. - xii. században épült palota 45 x 11 méteres alapterületű, földszinti terme, amelynek 10 ablakát is sikerült rekonstruálni, valószínűleg élelmiszerraktár volt. első emeleti nagytermének csak egy részét sikerült feltárni 5 nagy ablakával. a kutatók feltételezése szerint ez lehetett a trónterem. a palotát egy tűzvész után a xiv., majd a xv. században is átépítették, ekkor alakították ki azt a lovagtermet, amelyről a korabeli krónikások - közöttük bonfini is - csodálattal szólnak. a nagyteremből nyílt a sybillák kápolnája, kívül pedig arkádíves erkély övezte. ez a török harcokban a hegyoldalba zuhant. a kutatók azt remélik, hogy a jövőbeli ásások során megtalálják ennek darabjait is. /mti/

t cs/ig ár sn
18.40 160583 2569

-.-

sb0080 4 150 mtib2020 /közönségszolgálat/

növényvédelmi előrejelzés

1983. május 16. - az amerikai fehér szövőlepke tavaly is sok gondot okozott; szokatlanul nagy tömegben lepte el a kiskerteket. ezen a nyáron még több veszélyt okozhatnak, ugyanis az előjelek arra mutatnak, hogy a tömeges szaporodás idén tetőzik - jelentette a mem növényvédelmi és agrokémiai központja. a védekezésre igen nagy figyelmet kell fordítani. a hernyók kelése az ország déli részén rövidesen általánossá válik, s a hónap folyamán fokozatosan északabbra is megjelennek az első lárvák. a leghatékonyabb a védekezés akkor, ha a kialakuló, fiatal hernyófészkeket elpusztítjuk. a kifejlett hernyók ugyanis a fészkekben védelmet találnak, és később a fészkekből szélednek szét.

fokozott gondot kell fordítani a szőlő védelmére is. országszerte megkezdődött a szőlómolyok rajzása. a hazánkban gyakoribb tarka szőlómoly első hernyóinak kikelésére a hét folyamán mindenütt számítani kell. a nyerges szőlómoly repülése öt-tíz nappal később kezdődött, így a lárvekelés is elhúzódik. ez utóbbi fajta csak a szekszárdi borvidéken és borsod megye déli részén gyakori, míg másutt a tarka szőlómoly okoz nagyobb pusztítást. /mti/

an/ig jf sn
18.44 160583 1185

-.-

sb0081 4 150 mtib2021

viztérkép készül kecskemétről

1983. május 16. valamennyi bács-kiskun megye falu vezetékes vizet kap 1985-ig - erről határoztak hétfőn kecskeméten az országos vízügyi hivatal és a megye vezetőinek tervegyeztető megbeszélésén. a meglévő kistérségi és a regionális vízműveket a helyi lakosok segítségével fejlesztik tovább, bővítik a városok ivóvízhálózatát, szennyvízgyűjtő rendszerének kiépítését. a legsürgősebb a megyeszékhely vízhálózatának fejlesztése; kecskeméten a most épülő 3000 köbméteres víztorony üzembehelyezésével számottevően javul az ellátás, de a növekvő fogyasztással még így sem tudnak lépést tartani. a gondok orvoslásának első lépéseként az ovh 1984 tavaszáig elkészíti kecskemét viztérképét, figyelembe véve a város iparának, háztáji kertgazdálkodásának vízszükségletét, s kidolgozzák a szennyvízhasznosítás, környezetvédelem távlati tervét. /mti/

lász/s az sn
18.46 160583 0896

-.-

sb0082 4 130 mtib2022

üdvözlő távirat

1983. május 16. - Losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte mika spiljakot, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnökségének elnökévé történt megválasztása alkalmából. /mti/ *Illom*

tr/ig ár sn

18.47 160583 0248

-.-

sb0083 4 150 mtib2023

magyar-román vízügyi tárgyalások

1983. május 16. - kovács antal államtitkárnak, az országos vízügyi hivatal elnökének meghívására hétfőn budapestre érkezett ion iliescu miniszter, a román országos vízügyi tanács elnöke. a tárgyalásokon áttekintik a határvízi együttműködés helyzetét, és véleményt cserélnek a tervezett - a jelenleg előkészületben levő - tiszta-völgyi vízminőségvédelmi egyezményről. a találkozón jegyzőkönyvet írnak alá a magyar-román határvízi egyezmény újabb három évre történő meghosszabbításáról. /mti/ *Tronca*

sb/ig sl sn
18.50 160583 0559

--

sb0084 4 180 mtib2024 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. május 16. - a meteorológiai intézet jelenti hétfőn 18.50 órakor:

várható időjárás az ország területére kedd estig:

meleg idő

nyugat, délnyugat felől időnként megnövekszik a felhőzet, elsősorban a dunántúlon lehet számítani záporra, zivatarra. a déli szél sok helyen élénk lesz. a hőmérséklet a délutáni órákban a nyugati megyékben 24-28, máshol 28-33 fok lesz. /mti/

s sn
18.52 160583 0498

--

sb0085 4 150 mtib2025

ndk-magyar bélyegkiállítás

1983. május 16. - a német demokratikus köztársaság és Magyarország közösbélyegkiállítás hétfő délután megnyílt budapestben a mabéosz vörösmarty utcai székházában. a kiállítást kiss ernő, a mabéosz főtitkára és günter wümsche, az ndk bélyeggyűjtő szövetségének főtitkára nyitotta meg. a bemutatón 40 magyar és 35 ndk-beli gyűjtő értékes és érdekes anyaga szerepel. az ndk gyűjtők az idei marx-évforduló jegyében készült összeállítást is felvonultatnak. /mti/

pf/s jf sn
18.56 160583 0511

--

sb0086 4 150 mtib2026

halpusztulás a balatonon

1983. május 16. - a balatonon, főleg balatonfenyves-fonyód partszakaszain a vízügyi szervek május 10-től kezdődően halpusztulás nyomait észlelték. okainak felderítését és a haltetek eltávolítását azonnal megkezdték és harmadfoku vízminőségvédelmi készültséget rendeltek el. május 15-ig mintegy 3 mázsa haltetemet, elsősorban keszeget földeltek el. az egész balatonra kiterjedő felderítés alapján az elpusztult halak mennyisége mintegy 15-20 mázsára tehető. a kirendelt vízügyi brigádok és a strandok kezelői folytatták a haltetek eltávolítását, a partvonalak megtisztítását. a halpusztulással egyidejűleg végzett vizsgálatok alapján megállapították, hogy a balaton vízminősége az adott időszakban a sokéves átlagnál kedvezőbb volt. az állategészségügyi vizsgálatok szerint az elpusztult halak fekélyes sebeket és ütődéses sérülések nyomait viselték, mérgezésre vagy halbetegségekre utaló nyomokat ezideig nem találtak.

a vizsgálatok alapján arra lehet következtetni, hogy a tavaszi tömeges ivási időszakban, amikor a dévérkeszegek ezerszámra tódulnak a sekély és köves partokra, az ismétlődő erős szellőkésekkel felvert hullámok sokat közülük a parthoz és a kövekhez csaptak. az ütődés következtében megsérült halak néhány óra vagy néhány nap múlva pusztulnak el. a halteteket az áramlás és a szél távolra is elsodorja. a tömeges ivás több napig tartott, s így a sérülések mértékétől függően a halak pusztulása is még napokig eltarthat.

[Handwritten mark]

az országos vízügyi hivatal felkéri a partmenti ingatlanok tulajdonosait, az intézmények kezelőit, hogy segítsék a kirendelt vízügyi brigádok munkáját, illetve saját partszakaszukon a kisodródott hajtatemeket takarítsák el. /mti/

sb/gg ig sl sn

18.58 160583 1742

--

sb0087 4 160 mtib2027 /embargó: 20 óráig-/

nyáresti muzsika - koncertsorozat kezdődött zalaegerszegen

1983. május 16. - „nyáresti muzsika”, címmel koncertsorozat kezdődött hétfőn zalaegerszegen. a nyitóhangversenyt - kápolnás Mihály, illetve farsang László vezényletével - a barcsi és a helyi fuvószenekar adta a járási hivatal udvarán. többek között Suppé, Brahms, Dvorák, Erkel és Verdi művei: operatrészek, operadalok, keringők, poikák, indulók csendültek fel.

május 23-án kerül sor a zalaegerszegi szimfonikus zenekar műsorára, amelyben fellép a magyar állami operaház két magánéneke, Andor Éva és Berczelly István is. egy héttel később a zalai megyeszékhely finn testvérvárosa, Varkaus énekkara és a főtí ifjú zenebarátok kamarakórusa, valamint a helybeli vegyeskar koncertje igér színvonalas szórakozást. ennek a két programnak a színhelye a járási hivatal díszterme lesz. a sorozat június 17-én a japán Hideaki Komiya által dirigált finn „Varkauden laulu”, vegyeskar vendégszereplésével zárul. ezzel a hangversennyel nyit a város új kulturális intézménye, az átalakított zsinagóga. /mti/

tas/kné/s az sn

19.04 160583 1100

--

sb0088 4 150 mtib2028

ipari szennyvíztisztítás - konferencia siófokon

1983. május 16. - az ipari szennyvíztisztításról rendezett tanácskozást - külföldi szakemberek részvételével - a magyar kémikusok egyesülete siófokon. a kétnapos konferencia plenáris ülésén - amit Varga Miklós, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettese nyitott meg - a víztisztító eljárások fejlődését tekintették át a résztvevők. ezután négy szekcióban vitatták a téma különböző kérdéseit, foglalkoztak a szennyvizanalitikával és méréstechnológiával, az iszap és a hulladékkezelés módszereivel. /mti/

ig az sn

19.06 160583 0579

--

sb0089 4 130 mtib2034

ügyészi küldöttség utazott Kubába

1983. május 16. - dr. Szijártó Károly legfőbb ügyész vezetésével hétfőn ügyészi küldöttség utazott Havannába hivatalos látogatásra. Idalberto L. de Guevara, Quintanának, a kubai köztársaság legfőbb ügyészeinek meghívására. a delegáció megbeszéléseket folytat a két állam ügyészi szervei közötti kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről.

elutazáskor a ferihegyi repülőtéren jelen volt dr. Lévai Tibor a legfőbb ügyész helyettese, és José Antonio Tabares, a kubai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

19.29^s sn 160583 0568

--

sb0090 4 130 mtib2035

budapestre érkezett zenon komender

1983. május 16. - marjai józsef miniszterelnök-helyettes meghívására budapestre érkezett zenon komender lengyel miniszterelnök-helyettes. kíséretében van zygmont lakomic, belkereskedelmi miniszter, stanislaw dlugosz, a lengyel tervbizottság elnökhelyettese és több minisztériumi vezető.

Kormdny

a vendégeket a repülőtéren marjai józsef fogadta. jelen volt andrzej zabinski, a lengyel népköztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

a kétoldalu tárgyalások hétfőn este megkezdődtek. /mti/

fr/gg/ig sn
19.30 160583 0571

Vés szolgáltatási

--

sb0091 4 180 mtib2042

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. május 16.

sb0001 iskolaotthonos csoportok /1. rész/
sb0002 iskolaotthonos csoportok /2. rész/
sb0003 élénk érdeklődés a tudományos továbbképzés iránt
sb0004 magyar vegyipari termékek görögországnak
sb0005 bővülő ajtó- és ablakválaszték
sb0006 fürdőruhák, strand- és kempingcikk
sb0007 élelmezéshigiéna a balatoni üdülőhelyeken
sb0008 májusi határszemlék
sb0009 meddő volt, most olajat ad
sb0010 sonkacsontozó kisvállalkozás
sb0011 néprajzi expedíció szolnok megyében
sb0012 készülődés a 12. miskolci grafikai biennáléra
sb0013 méhpempő kuvaitba
sb0014 fácánkeltetés muronyban
sb0015 gyógyviz a kempingezőknek
sb0016 bővült a piac - új kompresszor
sb0017 vetőmag-társaság
sb0018 őrési napok
sb0019 gázrobbanás győrött
sb0020 a szerkesztőségek figyelmébe!
sb0021 sarlós istván moszkvában

u

sb0022 dr. tardi tiber kitüntetése
sb0023 megkezdődtek az írásbeli érettségik
sb0024 németh károly fogadta
sb0025 elhunyt özv. fábián albertné
sb0026 meghalt birka györgy
sb0027 írószövetség küldöttsége
sb0028 csillagászati hét debrecenben
sb0029 marjai józsef fogadta
sb0030 képviselőcsoport-ülés a borsodi szénbányáknál
sb0031 időjárásjelentés /1. rész/
sb0032 időjárásjelentés /2. rész/
sb0033 kitüntetés /czinege miklós/
sb0034 pozsonyban...
sb0035 a tit „nyílt hete”, komlón
sb0036 bnv-sajtótájékoztató
sb0037 a mnb hivatalos... /1.rész/
sb0038 a mnb hivatalos... /2.rész/
sb0039 az európai nagyvárosok hőmérséklete
sb0040 a környező országos időjárása
gw/ig
21.09 160583 1524

--

sb0092 4 180 mtib2043

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/

sb0041 a iv. nemzetközi karmesterverseny
sb0042 balesetek /1.rész/
sb0043 balesetek /2.rész/
sb0044 életmentőket tüntettek ki
sb0045 nemzetközi vásár poznanban
sb0046 nagyobb figyelmet ...
sb0047 egészségügyi intézmények
sb0048 szépvölgyi zoltán athénba utazott
sb0049 az obt elismerése
sb0050 koszoruzási ünnepség
sb0051 magyar katonaművészek szíriába
sb0052 kazal lászló temetése
sb0053 a „legszebb kotta”,
sb0054 meghalt kisbali istván
sb0055 a fővinform jelenti
sb0056 üzembe helyezték
sb0057 felavatták ádám jenő siremlékét
sb0058 krámikus és fotósok kiállítása
sb0059 videoton termékek a bnv-n
sb0060 megjelent a társadalmi szemle

u

sb0061 országos szállítási ...
 sb0062 hazánkba érkezett...
 sb0063 a keresztyén békekonferencia
 sb0064 a tot ülése /1.rész/
 sb0065 a tot ülése /2.rész/
 sb0066 örmény delegáció
 sb0067 hazaérkezett biró gyula
 sb0068 hazaérkezett gyenes andrás
 sb0069 a herman ottó muzeum aranyai
 sb0070 a tot ülése /3.rész/
 sb0071 a tot ülése /4.rész/
 sb0072 sajtótájékoztató /1.rész/
 sb0073 sajtótájékoztató /2.rész/
 sb0074 atallah-elutazás
 sb0075 cs.uhrin tiber kiállítása
 sb0076 az ndk a tavaszi bnv-n
 sb0077 fiatal képzőművészek kiállítása
 sb0078 festőművészek kiállítása
 sb0079 régészeti kutatások eredményei
 sb0080 növényvédelmi előrejelzés
 /folyt.köv/ ig
 21.09 160583 1333

-.-

sb0093 4 180 mtib2044

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3.rész/

sb0081 vitzérkép készül kecskemétről
 sb0082 üdvözlő távirat
 sb0083 magyar-román vízügyi tárgyalások
 sb0084 időjárásjelentés
 sb0085 ndk-magyar bélyegkiállítás
 sb0086 halpusztulás a balatonon
 sb0087 nyáresti muzsika
 sb0088 ipari szennyvittisztítás
 sb0089 ügyész küldöttség utazott
 sb0090 budapestre érkezett ...
 sb0091 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0092 tartalomjegyzék /2.rész/
 sb0093 tartalomjegyzék /3.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy

szerkesztette: fehér péter
 izsák erika
 sebestyén tiber

- v é g e -

/mti/ ig sn
 21.10 160583 0705

-.-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. május 17.

bel

k e d d

sb0001 4 150 mtib1001

bnv-nagydíjas termékek /1. rész/

1983. május 17. - a vásárdíj bizottság az idén 11 terméknek ítélte oda a bnv nagydíját. az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a nagydíjas gyártmányok listáját. a díj átadására kedden kerül sor.

az anyag f e l o l d á s i g e m b a r g ó s !

x x x

a bhg híradástechnikai vállalat ep 512 típusu távbeszélő alközpontja programvezérlésű, teljesen elektronikus elemekből felépített berendezés. alkalmas üzemek, kórházak, szállodák telefonforgalmának lebonyolítására, 200-6000 mellékállomás kapcsolható rá. a kgst-országok piacán elsőként jelent meg a gyár ezzel a nagy kapacitású, tárolt programu alközponttal. itthon a magyar hajó- és darugyárban, valamint ausztriában és csehszlovákiában már felszereltek ilyen berendezéseket. több alközpont ez évi szállítására is van már megrendelésük.

a caola kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat alfozid vegyülete tisztítószerek és kozmetikai készítmények intermedier anyagául szolgál, amit eddig importból kellett beszerezni. a vállalat ezt a terméket saját erőből fejlesztette ki és szabadalmaztatta. a vegyület továbbfeldolgozása során felhasználható szappan, mosópaszta és például korróziógátló samponok gyártására is. az év első negyedében több mint 280 tonnányit gyártottak belőle.

